

62

Colectia POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

IVAN ANTONOVICI EFREMOV

**NEBULOASA
din ANDROMEDA**

— SIMFONIA ÎN FA MINOR 0,475 μ —

EDITATA
DE REVISTA
**ȘTIINȚA
TEHNICĂ**

IVAN ANTONOVICI EFREMOV

NEBULOASA DIN
ANDROMEDA

Roman de anticipație

Colecția „Povestiri științifico-fantastice”

Traducerea din limba rusă de :
TATIANA BERINDE și ADRIAN ROGOZ

Controlul științific de :
ION MINZATU

Coperta-desen : **D. ANDREI**

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Călătorind prin spațiile cosmice, aproape cu viteza luminii, astronava „Tantra” se întoarce spre Pământ dintr-o misiune primită din partea Consiliului astronomic, în numele Marelui Cerc (care reprezenta un sistem de comunicații între diferitele lumi locuite din Galaxia noastră).

În acest timp, pe Pământ, Dar Veter, directorul stațiunilor exterioare ale Marelui Cerc, își predă serviciul — noului director, africanul Mwen Mas. Are loc ultima transmisiune dirijată de Veter; la sfârșitul acesteia, sînt recepționate imagini venite de pe epsilon-Tucana, o stea aflată la o depărtare de 300 ani-lumină. Sînt chipuri de bărbați și femei, foarte asemănători oamenilor, dar de o frumusețe desăvîrșită. Mwen Mas se simte fermecat și tulburat de una dintre aceste femei.

La fărîmul mării, se întîlnesc Dar Veter, Veda Kong, o cunoscută specialistă în istorie, Ava Eigoro, principala ei ajutoare, psihiatra Eoda Nal, Mwen Mas, prietenul său: fizicianul Ren Boz, pictorul Kart San și Ciara Nandi, o fată excepțional de frumoasă, ce-i servea drept model. Ava descoperă în fundul mării uriașa statuie a unui cal. Mwen Mas și Ren Boz se sfătuiesc cu Dar Veter cu privire la experimentarea ideii lor de a înfrînge strînsura implacabilă a Timpului. Veter recunoaște măreția acestei idei, dar își avertizează prietenii de teribilele primejdii care-i amenință.

În mersul ei, „Tantra” este atrasă de o uriașă stea de fier și coboară pe o planetă a acesteia, unde sînt descoperite alte două astronave: una terestră „Vela” și una necunoscută, de forma unui disc-spirală. După ce-și dau seama că echipajul „Velei” fusese nimicît de un soi de straniu „meduze”, membrii expediției „Tantra” încearcă să pătrundă în spiralo-disc. În această întreprindere, astronavigatoarea Niza este grav rănită. În cele din urmă, datorită conducerii pricepute a lui Erg Noor, „Tantra” izbutește să scape de sub colosală atracție a Stelei de fier și să pornească din nou spre sistemul nostru solar.

(Urmare din Nr. 61)

În cele din urmă, sosi și clipa pe care o așteptaseră cu atîta nerăbdare Ingrid Ditra, Key Beer, ca, de altfel, toți membrii expediției. „Tantra” începuse să încetinească viteza zborului. Se apropia de stațiunea cosmonavelor de pe Triton. Acum, o asemenea viteză nu mai era necesară: de aici, de pe acest satelit al lui Neptun, zburînd cu

900.000.000 km pe oră *, „Tantra“ putea ajunge pe Pământ în mai puțin de cinci ore. În schimb, accelerarea la pornire a astronavei ar fi necesitat atita timp, încât aceasta ar fi trecut de Soare și l-ar fi depășit cu o distanță uriașă.

Pentru a nu se irosi prețiosul anamezon și pentru ca navele să nu fie îngreunate cu utilaj prea voluminos, zborurile în interiorul sistemului planetar erau efectuate cu planetonave, ionice și fotonice, cu o viteză care nu trecea 800.000 km pe oră pentru planetele inferioare și 3.000.000 km pe oră pentru planetele exterioare. În acest caz, pentru a efectua drumul de la Neptun până la Pământ, era nevoie de două luni.

Triton este un satelit foarte mare, cu dimensiuni puțin inferioare acelorale ale uriașilor sateliți 3 și 4 ai lui Jupiter — Ganimed și Callisto — sau ai planetei Mercur. De asemenea posedă o atmosferă rară, formată mai cu seamă din azot și bioxid de carbon.

Erg Noor conduse astfel astronava ca să coboare pe locul ce-i fusese indicat, ceva mai încolo de marile cupole ale clădirii cosmodromului polar al satelitului. Pe o treaptă a platoului străluceau ferestrele sanatoriului de carantină. Călătorii urmau să rămână acolo timp de cinci săptămâni, complet izolați de ceilalți oameni. În vremea aceasta, medici iscusiți le verificau cu grijă trupurile în care ar fi putut să se cuibărească agenții necunoscuți ai unei boli infecțioase. Primejdia era mult prea mare ca să fie ignorată! De aceea, toți cei care ajungeau pe alte planete, chiar și pe cele neoculte, erau supuși inevitabil acestei proceduri, oricât de mult ar fi durat timpul petrecut de ei pe astronavă. Interiorul acesteia era și el cercetat de savanții sanatoriului, mai înainte ca stațiunea să elibereze autorizația de decolare în direcția Pământului. Numai pe planetele pe care omenirea își asigurase de mult accesul, ca Venus, Marte și cițiva asteroizi, carantina se făcea chiar în stațiunile locale înainte de decolare.

Clasurarea din sanatoriu era cu mult mai ușor de îndurat decit aceea din astronavă. Aici aveau la dispoziția lor laboratoare pentru studii, săli de concert, minunate băi combinate din electricitate, muzică și apă, plimbări zilnice pe munți și prin împrejurimile sanatoriului în scafandre ușoare, aveau în sfârșit comunicația cu planeta lor natală, ce-i drept nu totdeauna regulată, dar destul de ușoară; pentru a transmite de aici o comunicare pe Pământ nu aveau nevoie decit de cinci ore.

Sarcofagul de silicol în care se afla Niza fusese transportat cu toate precauțiile necesare la sanatoriu. Erg Noor și biologul Eon Tal părăsiră „Tantra“ cei din urmă. Pășeau ușor, în ciuda dispozitivelor de îngreunare pe care le îmbrăcaseră, spre a nu face salturi neașteptate din cauza forței de gravitație, redusă pe acest satelit.

Puternicele lumini de balizaj din jurul cosmodromului se stinseră. Triton ieșea acum pe partea însorită a lui Neptun. În ciuda slabei lumini cenușii, răsrîntă de această planetă, distanța de numai 350.000 km care o despărțea de „Triton“ făcea ca uriaș-i oglindă să împrăstie întunericul și să domnească în jur un amurg clar, asemenea amurgurilor de primăvară din latitudinile mari ale Pământului.

Șeful expediției și biologul văzură aproape în aceeași clipă o mică navă oprită destul de departe de marginea platoului. Nu avea

* Adică cu 250.000 km/sec. (N.R.).

partea dindărăt umflată și crestele de echilibru înalte ca la astromave. Judecînd după botul extrem de ascuțit și după fuzelajul îngust, trebuia să fie o navă planetară; se deosebea însă și de linia cunoscută a acestora, căci la planeta avea un inel gros, iar în partea superioară o construcție lungă, în formă de fus.

— Încă o navă aici în carantină? întrebă Eon. Să-și fi schimbat oare Consiliul obiceiurile...

— De a nu trimite noi expediții astrale înainte de întoarcerea precedentelor? îi întregi gîndul Erg Noor.

— Poate că este expediția trimisă pe Neptun? încercă să ghi-cească biologul.

Străbătura un drum de 2 km pînă la sanatoriu; suiră pe o terasă mare pardosită cu bazalt roșu și îndreptată spre sud. Acolo, pe un cer negru, mai viu decît toate stelele, ardea minusculul disc al Soarelui, foarte vizibil, din acele locuri polare. Prin scafandru cu autoîncălzire, simplul ger de -170° se percepea ca frigul obișnuit al unei ierni polare pămîntene. Fulgi mari de zăpadă din amoniac sau bioxid de carbon înghețat se cerneau prin atmosfera nemișcată.

Erg Noor și Eon Tal priveau ca hipnotizați căderea fulgilor, întocmai așa cum o făcuseră odată strămoșii lor care locuiseră în zona temperată a Pămîntului și pentru care ninsoarea însemna întotdeauna sfîrșitul ostenețelor plugarului. Zăpada aceasta neobișnuită le vestea și lor sfîrșitul ostenețelor și al călătoriei lor lungi.

Răspunzînd unui imbold subconștient, biologul întinse mina șefului expediției.

— Peregrinările noastre au luat sfîrșit, și, mulțumită dumitale, am scăpat cu viață!

Erg Noor făcu un gest repezit de negare.

— Parcă a scăpat toată lumea? Dar eu, datorită cui am scăpat eu cu viață?

Eon Tal nu-și pierdu cumpătul.

— Sînt convins că Niza va fi salvată! Medicii de aici vor să înceapă numaidecît tratamentul.

— Se știe ce are?

— Deocamdată nu. Este clar însă că Niza a fost răpusă de un fel de curent care se condensează în centrul nervoși ai sistemelor autonome. A înțelege cum poate fi anihilată acțiunea inexplicabil de persistentă a acestui curent înseamnă a o vindeca pe bolnava noastră. Azi noi știm cum funcționează complexul mecanism al paralizii psihice rezistente, care afitea veacuri fuseseră considerate incurabile. De data aceasta, avem de-a face cu ceva similar, provocat însă de un agent extern. După ce prizonierii mei vor fi fost supuși experiențelor de rigoare, indiferent de faptul dacă mai sînt sau nu în viață, atunci... și brațul meu va putea din nou să se miște!

Un sentiment viu de rușine îl făcu pe șeful expediției să se încrunte. În durerea lui uitase cit de mult făcuse pentru el Eon Tal. Strînse mina biologului. În gestul acesta străvechi de solidaritate virilă, își găsi expresia simpatia reciprocă a celor doi savanți.

— Crezi că organele ucigătoare sînt de același fel la meduzele cele negre și la... oroarea aceea în formă de cruce? întrebă Erg Noor.

— Nu mă indoiesc. Drept dovadă avem brațul meu, răspunse Eon Tal. Nivelul unei organizații biologice depinde de energia primită de la astre. În cazul nostru, energia provine de la o stea aparținînd clasei spectrale T și este în esență ef termică și electrică, căci

astrul este foarte apropiat de planetă. Adaptarea la viață a ființelor celor negre s-a exprimat printr-o acumulare și o modificare a energiei electrice. Sint, fără doar și poate, niște ființe rapace. Cine sint victimele lor, aceasta deocamdată n-o știm.

— Dar îți mai amintești ce am pățit cu toți! în clipa cind Niza...

— Asta-i altă problemă. M-am gîndit mult la acest lucru. O dată cu apariția inspăimîntătoarei cruci, cred că a fost emis un șuvoi de ultrasunete de o putere neverosimilă, care au făcut să ne pierdem cunoștința. În lumea aceea, pînă și sunetele sint întunecate. Sunetul acela trebuia să fi fost însoțit de un fel de hipnoză, de o putere mai mare decît aceea a șerpilor noștri uriași, cum ar fi anaconda, azi dispărută. Iată ce ne-ar fi ucis, desigur, pe toți de n-ar fi fost Niza...

— Am o prietenă doctor în psihiatrie, Evda NaI, rosti gînditor Erg Noor. A lucrat într-un timp pe lingă Af Nut...

— Dacă acesta nu-i în clipa de față absorbit de vreo experiență complicată, are să ne vină negreșit în ajutor. Dacă laboratorul lui Grim Sar n-o va scoate la capăt, cred că ultima speranță ne este în Af Nut.

Șeful expediției își îndreptă privirile spre îndepărtatul Soare, care lumina acum și Pămîntul. Soarele, veșnica speranță a omului, chiar și din anii vieții sale jalnice din epoca preistorică, în mijlocul unei naturi necruțătoare! Soarele, intruchiparea puterii luminoase a rațiunii care împrășteie întunericul și arătările monstroase ale nopții! Și în suflatul lui Erg Noor se aprinse scînteia vie a speranței.

Directorul stațiunii de pe Triton veni la sanatoriu să-l caute pe Erg Noor. Pămîntul îl chema pe șeful expediției, iar apariția directorului în încăperile interzise ale carantinei însemna sfîrșitul izolării lor și posibilitatea ca „Tantra“ să-și încheie călătoria, care durase 13 ani. Șeful expediției se întoarse curînd și mai grav decît de obicei.

— Plecăm chiar azi. Am fost rugat să iau cu mine șase inși din echipajul planeto-navei, care rămîne aici pentru valorificarea zăcămintelor de minereu de pe Pluton. Acești șase oameni au modificat și au reutilat o navă planetară obișnuită și au efectuat pe bordul ei o performanță extraordinară de curajoasă. S-au scufundat în fundul infernului, străbătînd cele 7.000 km de atmosferă densă de metan din jurul lui Uranus, fără a se teme de forța lui de gravitație sporită, de 15 ori mai mare decît aceea a Pămîntului. Au înconjurat planeta în mijlocul viforelor de zăpadă amoniacală, riscînd clipă de clipă să se zdrobească în întuneric de acele colosale ale bioxidului de carbon solidificat și blindajul ca de oțel al gheții — un blindaj gros de 3.000 km care îmbracă întreaga planetă. Au știut să găsească un loc unde blindajul acesta de gheață era mai puțin gros și unde la suprafața lui ieșeau munți din ce în ce mai înalți. Pe unii dintre acești munți au fost descoperite urmele unor clădiri distruse aproape în întregime — mărturie a unei civilizații de neînchipuită vechime. Datele adunate de acești cercetători trebuie, desigur, supuse verificării. Avem totuși de-a face cu o ispravă cu adevărat temerară. Sint mindru că astronava noastră îi va duce pe acești eroi pe Pămînt.

— Dar cum vine asta? se miră Pur Hiss. Atunci triumfă vechea teorie?

— Care anume?

— Că Soarele a fost la început o stea albastră din clasa A sau chiar B. În perioada aceea, planetele interioare reprezentau niște de-

șerturi arse, iar cele exterioare serveau drept arenă pentru dezvoltarea vieții și chiar pentru apariția unor ființe cugetătoare și a civilizației.

— Se prea poate...

— Dar aceasta-i contrazisă de existența atmosferelor dense și a învelișurilor de apă de pe Venus și Pământ! exclamă Pur Hiss.

— Contradicția este mama adevărului, îi răspunse calm astronomului Erg Noor, recurgînd la un proverb vechi. Dar e timpul să pregătim „Tantra“.

În curînd astronava decolă ușor de pe Triton și porni în goană, descriînd un arc gigantic. Un drum în linie dreaptă către Pământ era cu neputință: orice navă ar fi mers la pieire sigură în zona largă a meteoriților și a asteroizilor, fragmente ale unei planete care existase cîndva între Marte și Jupiter.

Erg Noor marea viteza „Tantrei“. În loc să-i ducă pe eroicii săi pasageri pe Pământ în cuvenitele 62 de zile, hotărîse, folosind puterea colosală a astronavei, să ajungă în 50 de ore, doar cu un consum minim de anamezon.

Emisiunea de pe Pământ străbătea spațiul pînă la astronavă: planeta noastră saluta victoria repurtată asupra stelei de fier și a întunericului de pe înghețatul Uranus. Compozitorii executau simfonii și cîntece compuse special în cinstea „Tantrei“ și a „Amatei“ (astfel se chema nava planetară).

Cosmosul răsuna de melodii triumfătoare. Stațiunile de pe Marte, Venus și asteroizi chemau nava, unindu-și acordurile cu corul general care omagia eroii.

„Tantra“, „Tantra“! — răsună în sfîrșit un glas de la postul de emisiune al Consiliului. Vă dăm indicația să aterizați pe El Homra.

Era cosmoportul central, situat undeva în fostul deșert din Africa de Nord. Astronava se îndreptă într-acolo prin atmosfera caldă, străbătută de razele soarelui.

CAPITOLUL VI

SIMFONIA ÎN FA MINOR 0,475 MIU *

Veranda mare, îndreptată spre sud, către mare, avea drept pereți plăci de masă plastică transparentă. O lumină palidă mată, revărsîndu-se din plafon, nu contrasta cu lumina vie a lunii, ci, dimpotrivă, o întregea armonios, indulcînd contururile umbrelor. Pe verandă se adunaseră aproape toți membrii expediției marine. Numai cei mai tineri se zbenguiau voios în apele mării scăldate de razele lunii. Venise și pictorul Kart San, împreună cu frumosul său model. Șeful expediției, Frit Don, scuturînd din pletele-i lungi și aurii, le comunică rezultatele studierii calului descoperit de Ava în fundul apei. *Inercarea de a defini materialul din care fusese făcută această statuie (pentru stabilirea greutateii sale ascensionale) duse la rezultate cu totul neașteptate. Sub un strat dintr-un aliaj necunoscut care acoperea suprafața sculpturii, se afla aur curat. Dacă acest cal era într-adevăr turnat, însemna că are o greutate de cel puțin 400*

* Miu = literă din alfabetul grecesc; 0,475 miu reprezintă o lungime de undă din sectorul albastru al spectrului, deci este vorba despre o „simfonie albastră“ (N. R.).

de tone, chiar și ținându-se seamă de volumul apei dislocuite. Pentru a ridica la suprafață o asemenea matahală, trebuia să se recurgă la vase mari și să se construiască dispozitive speciale — un rezultat cu totul neașteptat al plimbării făcute de Ava Egoro și de Dar Veter. La întrebarea: de ce s-a dat acestui metal prețios o folosire atât de absurdă, unul dintre cei mai bătrâni membri ai expediției povestea legenda pe care o găsisese cindva în arhivele istorice. Nu-și mai amintea amănuntele, era însă vorba de dispariția unor rezerve de aur ale unei țări întregi; pe vremea aceea, aurul servea drept echivalent al valorii muncii. Niște guvernanți lipsiți de scrupule, acuzați fiind de despotism și de jaf, înainte de a dispărea refugiindu-se într-o altă țară (pe vremea aceea mai existau încă stavili în comunicarea dintre diferitele popoare, denumite granițe), au adunat întreaga rezervă de aur a țării și au turnat din el o statuie, pe care au expus-o în cea mai frecventată piață din capitala statului lor. Nimeni n-a fost în stare să găsească aurul ascuns sub stratul exterior de aliaj ieftin. Oamenii care turnaseră statuia dispăruseră — moravurile barbare ale acelor vremi prescriau nimicirea celor care cunoșteau secrete de stat.

Povestirea bătrînului istoric stîrni un viu interes. Aflarea unei cantități atât de importante de aur reprezenta un minunat dar făcut omenirii. Cu toate că metalul acesta galben și greu încetase de mult de a mai fi simbolul supremei valori, era încă și acum cit se poate de necesar pentru fabricarea unor aparate electrice, a anumitor preparate medicale și, mai cu seamă, pentru producerea anamezonului.

La colțul exterior al verandei, se strinseseră într-un mic cerc Veda Kong, Dar Veter, pictorul, Ciara Nandi și Evda Nal. Alături de ei se așeză timid Ren Boz, care renunțase a-l mai căuta zadarnic pe Mwen Mas, dispărut nu se știe unde.

— Unui pictor îi vine greu să exprime prin cuvinte sau formule fenomenele atât de complexe pe care le vede și le selecționează din mediul înconjurător, spuse la un moment dat Ciara Nandi. Evda Nal aprobă din cap.

— Eu aș vrea să urmez drumul acesta, luă cuvîntul San: întii să adun aceste nuclee pure ale minunatei autenticități de sentimente, forme și culori, risipite în oameni izolați, și să le concentrez într-o singură imagine, care să reprezinte expresia cea mai înaltă a uneia dintre rasele al căror amestec a format omenirea contemporană. Astfel „Fiica Gondvanei“ reprezintă marea înfrățire a omului cu natura, cunoașterea subconștientă a legăturii ce există între obiecte și fenomene, o complexitate de sentimente și senzații, stăpînită încă de elementul animalic.

Cît despre „Fiica lui Thetis“*, ea intruchipează sentimentele extrem de dezvoltate, de intense și infinite de variate. Avem aici o contopire cu natura pe calea emoțiilor, nu pe cea a instinctelor, avem puterea Erosului înaltă și pură. Iată cum îmi reprezintă acest tablou. Imaginea omului care numai el a fost în stare să creeze această cultură generală de primatul femeii, a omului care a crescut în mediul marilor culturi mediteraneene din antichitate. Am avut un mare noroc s-o întîlnesc pe Ciara: intimplător, în ea s-au unit trăsăturile

* Thetis = divinitate marină în mitologia greacă. Aici simbolizează Marea Mediterană (N. R.).

caracteristicile anticilor eleno-cretani și ale popoarelor de mai târziu din India centrală.

Veda zimbi, bucuroasă că presupunerea ei se dovedise a fi adevărată. Veter îi șopti că și el socotea că un model mai bun pentru realizarea acelei idei s-ar fi găsit cu greu.

— Dacă voi reuși să realizez „Fiica Mării Mediterane“, atunci voi izbuti să duc la bun sfârșit și partea a treia a proiectelor mele: o femeie nordică cu păr de aur sau bălai, cu ochi neînfricați și senini, înaltă, domoală în mișcări, scrutând atent lumea, cu înțelepciune și cu pasiune totodată. O femeie care să fie asemenea vechilor femei ale rușilor, scandinavilor sau englezilor. Numai după realizarea acestor lucruri, voi putea trece la sinteză: la crearea imaginii femeii contemporane, care a luat de la cele trei străbune ale ei tot ce aveau mai bun, pentru a deveni ceea ce este acum.

— Dar de ce te ocupi numai de „fiice“, nu și de „fii“? zimbi enigmatic Veda.

— Este oare necesar să explic că frumusețea este totdeauna mai desăvârșită în chipul femeii? se încrunță ușor pictorul. Că particularitățile rasiale sînt mai cizelate în ea, conform legilor fiziologiei?...

— Cînd vei picta al treilea tablou al dumitale, „Fiica Nordului“, să te uiți atent la Veda Kong, începutu Evda Nal. Nu cred să...

Pictorul se ridică nerăbdător:

— Crezi că nu văd? Lupt împotriva mea însumi, căutînd să nu mă las cucerit de această imagine, acum cînd sînt încă plin de cealaltă. Dar Veda...

Veda zimbi:

— Danseză, te rog, Ciara!

Tînăra femeie dădu ascultător din cap. Dar în vorbă se amestecă Frit Don:

— Să lăsăm pe mai târziu dansurile, începe emisiunea!

Pe acoperișul casei apăru un telescop cu două suprafețe metalice care se întredăiau și opt emisfere pe un cerc metalic, încununînd întreaga construcție. În încăperea răsunară acordurile puternice ale emisiunii de informație mondială.

— Continuăm discutarea proiectului prezentat de către Academia radiațiilor dirijate în legătură cu înlocuirea alfabetului linear cu înregistrări electronice, spuse un om care a apărut pe ecran. Proiectul n-a fost întîmpinat cu o aprobare unanimă. Principala obiecție o constituie complexitatea aparatelor de citire. Cartea va înceta de a mai fi pentru om prietenul care-l însoțește pretutindeni. Probabil că, în ciuda avantajelor sale aparente, proiectul va fi respins!

— Discuția a durat mult timp, observă Ren Boz.

Omul de pe ecran urmă:

— Se confirmă informația primită ieri: a 37-a expediție astrală a trimis comunicări. Sînt pe cale de a se întoarce...

Dar Veter încrămeni, pradă unor puternice sentimente contradictorii. Cu coada ochiului, o văzu pe Veda Kong sculîndu-se încet în picioare. Auzul său prinse respirația întredăiată a femeii pe care o iubea.

— ...Dinspre pătratul 401. Nava a ieșit adineauri din cîmpul minus*, la o a suta parte de parsec de orbita lui Pluton. Întoarcerea

* Cîmp minus = cîmp din spațiul sideral cu sarcină negativă (N. A.).

expediției a întârziat din cauza întâlnirii lor cu soarele negru. N-au avut pierderi de oameni. Viteza navei, încheie crainicul, este aproximativ de 5/6 din unitatea absolută. Expediția este așteptată peste 43 de zile la stațiunea Triton! Vom da mai tirziu un comunicat în legătură cu importanțele lor descoperiri!

O înconjurare cu toții pe Veda, felicitind-o călduros. Ea zîmbea cu obraji aprinși și cu o neliniște grea în fundul ochilor. Veter se apropie și el, Veda simți stringerea fermă a mîinii lui, atât de scumpă și de necesară acum, îi întîlni privirea deschisă. Și știa prea bine că pe chipul ei Dar Veter citește și altceva nu numai bucurie...

Veter îi dădu încet drumul mîinii, îi zîmbi în felul său inimicabil de senin și se depărtă. Veda rămase în mijlocul celorlalți, urmărindu-l pe furis pe Dar Veter. Văzu pe Evda Nal apropiindu-se de el. Peste o clipă, li se alătură și Ren Boz.

— Trebuie să-l căutăm pe Mwen Mas. Nu știe încă nimic. strigă deodată Dar Veter. Vino cu mine, Evda! Vii și dumneata, Ren?

— Vă însoțesc și eu, făcu apropiindu-se de ei Ciara Nandi. Am poftă să mă plimb puțin. Mă primiți?

Porniră în direcția din care venea clipocitul lin al undelor. Veter se opri o clipă, oferindu-și fruntea adierii răcoroase și suspină adînc. Se întoarse și prinse privirea cercetătoare a Evdei Nal.

— Plec fără să mă mai întorc în casă, răspuse el la întrebarea ei fără cuvinte. Evda îl luă de braț. Un timp umblară cu toții în tăcere.

— M-am întrebat dacă este bine să procedezi astfel, spuse în șoaptă Evda, dar probabil că ai dreptate. Dacă Veda..

Evda tăcu. Dar Veter îi strînse mîna cu un gest de înțelegere și o lipi de obrazul său. În urma lor venea Ren Boz. Acesta căuta să păstreze o distanță respectuoasă de Ciara, care unduia alături și avea în ochi scinteieri ironice. Evda rise încet și deodată îi întinse fizicianului mîna ei liberă. Ren Boz o apucă cu o mișcare sălbatică, comică pentru omul acesta atât de sfios.

— Unde-l căutăm pe prietenul dv.? întrebă Ciara oprindu-se chiar la marginea apei. Uitîndu-se atent în jurul său, Dar Veter zări în lumina vie a lunii urmele precise ale unor picioare, vizibile clar pe fișja de nisip umed.

Pe o piatră din apropiere apărură silueta uriașă a africanului, cu desăvîrșire gol. Mwen Mas ieșise tocmai din mare, și trupul său ud strălucea în razele lunii ca o marmură neagră și lustruită, detașîndu-se pe piedestalul său de piatră. Mușchii vînjoși i se umflau sub pielea lucioasă.

Silueta aceasta tăcută și întunecată în fața cărării luminoase pe care luna o întindea peste unda liniștită a mării, producea o impresie puternică și sbranie.

Zărîndu-i, Mwen Mas sări jos de pe stîncă și peste cîteva clipe apărură în fața lor, îmbrăcat. Dar Veter îi povesti pe scurt cele întîmplate și Mwen Mas își exprimă dorința s-o vadă neîntîrziat pe Veda Kong.

— Duceți-vă acolo împreună cu Ciara, spuse Evda. Noi mai rămînem puțin aici.

Veter făcu un gest de bun rămas și pe fața africanului se oglindii o adîncă înțelegere.

Dar Veter și Evda ajunseră la promontoriul care despărțea

golful de largul mării. De aici se vedeau limpede luminile de balisaj care încadrau discurile uriașe ale plutelor expediției maritime.

Veter se dezbracă, își înfășură hainele pe cap ca un turban larg și rămase o clipă în picioare la marginea apei în fața Evdei și mai masiv, mai puternic decât Mwen Mas, Evda se ridică pe vîrfuri și-și sărută prietenul.

— O să fiu alături de Veda. Veter, spuse ea, răspunzînd parca gîndului său. Ne întoarcem împreună în zona noastră și așteptăm acolo sosirea lor. Să ne dai de știre după ce te vei fi instalat. Voi fi bucuroasă oricînd să-ți fiu de folos...

Veter ajunsese în inot la un ponton depărtat, unde mai lucrau încă mecanicii care se grăbeau să termine instalarea celor din urmă acumulatori. La rugămintea lui Dar Veter, aprinseră în triunghi trei lumini verzi. Peste un ceas și jumătate cea dinții spironavă care trecu pe acolo se opri deasupra întinderilor adormite ale mării. Dar Veter intră în liftul coborît, se arătă o clipă sub pîntecul luminat al navei și dispăru prin trapă. A doua zi dimineața ajunsese la locuința sa permanentă, din vecinătatea observatorului Consiliului. Deschise robinetele de purjare ale celor două odăi și după cîteva clipe, tot praful adunat aici dispăru cu desăvîrsire. Scoțîndu-și din perete patul și acordînd încăperea pe mîreșmele și clipocitul mării cu care se învățase în ultima vreme, adormi adînc.

La deșteptare avu senzația unei mari pierderi. Veda era departe și va rămîne departe de el... acum... deocamdată...

O coloană rotitoare de apă răcoroasă, electrizată, se prăbuși deasupra lui în baie. Rămase sub ea pînă simți că e aproape să înghețe. Răcorit, se apropie de T.V.F. *, deschise ușițele lui de cristal și chemă cea mai apropiată stațiune de distribuire a muncii. Pe ecran apăru fața tinărară a unui bărbat necunoscut. Acesta îl recunoscu însă pe Dar Veter și-l salută cu o umbră de respect.

— Aș vrea să mi se dea o ocupație dificilă și de lungă durată, legată de efort fizic, să zicem la exploatarea antarctice.

— Acolo toate posturile sînt ocupate. (În glasul celui care vorbea se simțea regretul.) Aceeași situație și la exploatarea miniere de pe Venus, Marte, chiar și pe Mercur. Știi și tu că tineretul se îndreaptă mai cu seamă acolo unde este munca mai grea...

— Da, cu atît mai mult cu cît nu pot considera că fac parte din această categorie. Dar ce aveți acum disponibil?

— Avem ceva la minele de diamante din Siberia centrală, spuse încet omul de pe ecran, uitîndu-se pe un tabel pe care Dar Veter nu-l vedea. Aceasta, în cazul că vă interesează exploatarea miniere... Mai avem cîteva posturi și pe uzinele plutitoare de alimente din mijlocul oceanelor, la stațiunea de pompare solară din Tibet, dar asta-i ceva ușor. Mai avem și alte posturi, însă nici unul prea greu!

Dar Veter mulțumi informatorului și-l rugă să-i lase un timp de gîndire, rezervîndu-i deocamdată minele de diamante.

Părăsind stațiunea de distribuire a muncii stabili legătura cu Casa Siberiei, un mare centru de informație geografică pentru acest tînut. Stereoteleviziionul său fu conectat cu o mașină de memorizat pentru înregistrări recente și, în fața lui Dar Veter începură să treacă încet nemărginite păduri. Trunchiurile uriașe, roșii se înălțau

* T. V. F. = stereoteleviziion, aparat pentru convorbiri la distanță cu transmiterea simultană a imaginii stereoscopice. (N. A)

ca o splendidă împrejurare circulară în jurul unor dealuri acoperite cu câciuli de beton. De sub aceste clopote de beton se tirau atara fevi de oțel cu un diametru de 10 m, ducind peste cumpene de apă spre cele mai apropiate riuri, pe care le absorbeau pe de-a-ntregul prin gurile larg căscate ale sorburilor. Pompele electrice vuiiau surd, cu o fantastică putere. Sute de mii de metri cubi de apă curgeau spre adâncurile craterelor pe care le săpaseră și în care se aflau zăcăminte de diamante. Învrtețindu-se cu vuiet, spălau rocile fărîmițându-le, și se revărsau din nou, lăsînd tone de diamante în cascadele camerelor de spălare. În încăperi lungi scaldate în lumină, în fața cadranelor mișcătoare ale mașinilor de sortat, ședeau mai mulți oameni. Veter își zise că, deși în acea clipă peisajul voios al pădurilor scaldate în soare nu se potrivea cu starea lui de spirit, totuși activitatea încordată de la stațiunea de pompare îi convenea. Întrerupse deci legătura cu Casa Siberiei. De îndată se auzi semnalul de chemare și pe ecran apărură din nou figura informatorului de la postul de distribuire a muncii.

— Voiam să revin cu o precizare. Chiar adineauri am primit o cerere; s-a eliberat un post la exploatarea submarine de titan pe litoralul de vest al Americii de Sud. Este postul cel mai greu din câte avem la dispoziție astăzi...

— Bine, plec! Trimiteți comunicarea respectivă și dați-mi coordonatele necesare, răspunse Dar Veter fără să mai stea pe gânduri.

— Ramura vestică a Căii Spirale, a 17-a ramificație sudică, stațiunea 6 L, punctul Km 40. Îi previn îndată. Vă doresc spor la muncă!

Figura cea gravă de pe ecran dispărură. Veter adună toate obiectele mărunte ce-i aparțineau personal, așeză într-o casetă filmele cu imaginile și glasurile celor ce-i erau dragi și cu cele mai însemnate înregistrări ale propriilor sale gânduri; apoi luă de pe masă o statueta de bronz ce-o înfățișa pe artista Bella Gill, care avea o pronunțată asemănare cu Veda Kong. Toate acestea împreună cu câteva obiecte de îmbrăcăminte încăpură ușor într-o lădiță de aluminiu, pe al cărei capac se vedea o combinație de cifre și semne în relief. Veter compuse din aceste simboluri coordonatele ce i-au fost comunicate, deschise o trapă din perete și împinse înăuntru lădița. Aceasta dispărură într-o clipă, dusă de o bandă fără sfârșit.

Aruncînd o ultimă privire locuinței sale, Dar Veter întoarse în jos maneta din fața ușii, semnalînd astfel stațiunii de repartiție a locuințelor că încăperile ocupate pînă acum de el au devenit vacante. Ieși în stradă. Galeria exterioară cu geamuri albe mate se încălzise la soare, dar pe acoperișul plat bătea ca întotdeauna o briză marină răcoroasă. Punși ușoare de pietoni, legînd între ele la înălțime mare clădirile grilajate, păreau că plutesc în văzduh, imbiînd la o plimbare fără grabă. Veter însă știa că nu-și mai aparține. Cu ajutorul tubului de coborîre automată, ajunsese la calea ferată electromagnetice subterană, de unde un mic vagon îl duse în oscilații unduitoare spre stațiunea Căii Spirale. Veter intenționa să ajungă pe brânșa centrală pînă la zona locuită din sud și să se întilnească cu fiul lui Grom Orm, președintele Consiliului astronomic, care-l alesese drept mentor.

Băiatul creștea și anul viitor urma să pășească la îndeplinirea celor 12 isprăvi ale lui Hercule. Între timp lucra într-un serviciu de pază, prin mlaștinile Africii de vest.

Cine dintre tineri n-ar vrea să facă parte din serviciul de pază, să urmărească apariția balenelor în ocean, a insectelor dăunătoare, a vampirilor și reptilelor în mlaștinile tropicale, a microbilor purtători de boli în zonele locuite, a epizootiilor și a incendiilor în zonele de stepă și de pădure, dezvăluind și nimicind rămășițele impure și nefaste ale trecutului, ce apăreau în chip misterios, cînd și cînd, în locurile mai izolate ale planetei? Lupta cu formele nocive ale vieții nu înceta niciodată. Diferitelor mijloace de nimicire, microorganismele, insectele și miceliile le răspundeau cu ivirea unor noi forme și tipare rezistente la cele mai temute preparate chimice. Numai după era Marii Sciziuni oamenii au învățat să folosească judicios puternicele antibiotice. Lipsa de pricepere în folosirea lor stîrnise epidemii cumplite.

„Dacă Dis Ken a fost numit în serviciul de pază din mlaștină, își zise Dar Veter, înseamnă că de tînăr devine un muncitor de nădejde“.

Ca și toți copiii din era Marelui Cerc, fiul lui Orm fusese crescut departe de casa părintească, la un colegiu de pe malul mării, în zona nordică. Tot acolo și-a trecut și primele probe la stațiunea Academiei de psihofiziologie a muncii.

Vagonul uriaș înainta în goană, dar lin și fără zgomot. Veter se sui la etajul de sus, cu acoperiș străveziu. Departe, în jos și pe marginile drumului, zburau clădiri, canale, păduri și imense piscuri muntoase. În soare străluciră orbitor cupolele transparente de sticlă ale uzinelor automate, înșirate ca o cingătoare îngustă la hotarul dintre zona agricolă și cea păduroasă. Prin pereții clădirilor de cristal se vedeau deslușiți formele severe ale unor mașini colosale.

Trecură prin fața monumentului lui Djinn Kad, care elaborase o metodă de fabricație ieftină a zahărului artificial, apoi arcul drumului începu să străbată pădurile zonei agricole. Perdele de copaci cu nuanțe felurite de frunziș ori scoarță, de forme și înălțimi diferite, se pierdeau în zări depărtate. Pe drumurile înguste și netede ce despărteau uriașele masive, se tirau încet mașinile de recoltat, de pulverizat și de inventariat. Cu o mie de ani înainte de era Marelui Cerc, copacii — plante vivace care sleiau mai puțin solul și erau mai rezistente la intemperii — deveniseră culturi agricole principale. Se cultivau astfel arbori de piine, arbori ce rodeau fructe și bace, cu mii de soiuri de roade bogate în albumine, dînd cite o sută de kilograme de masă nutritivă de tulpină...

Virfurile uriașelor păduri ajungeau pînă la nivelul Căii Spirale: de o parte și de alta se auzea foșnind un ocean verde. În adîncurile lui întunecate se ascundeau case pe stîlpi metalici înalți, așezate în mijlocul unor poieni plăcute, ca și mașini monstruoase amintind ca formă niște păianjeni, în stare să transforme această junglă, din frunchiuri înalte de 80 de metri, de o grosime și o tărie de necrezut, în stive ascultătoare de birne și scinduri.

În stînga se arătară cupolele celebrilor munți de la ecuator. Pe Kenia, unul dintre ei, se afla instalația de legătură a Marelui Cerc. Marea de păduri se retrăsese mai departe, spre răsărit, făcînd loc unui podiș pietros. De o parte și de cealaltă a drumului se înălțau albastre clădiri cubice.

Trenul se opri și Dar Veter cobori într-o piață imensă acoperită cu sticlă verde: stațiunea Ecuator. Alături de puntea pietonilor, care părea că se avîntă în zbor pe deasupra coroanelor cenușii și turtite

ale cedrilor mătăsoși, se înalța o piramidă din apilit* alb ca porțelanul. Pe vârful ei trunchiat era așezată o statuie ce înfățișa un om în salopetă de lucru (din era Unirii Mondiale). În mina dreaptă ținea un aparat electric de montat, cu stînga ridica deasupra capului, spre cerul palid al zonei ecuatoriale, un elipsoid grilațat. Era monumentul înălțat în cinstea constructorilor de sateliți artificiali ai Pămîntului, care înfăptuiseră adevărate minuni de dibăcie, curaj și măiestrie mecanică. Ramurile argintii și stufoase ale leucodendronilor** sud-africani încadrau această piramidă, căreia razele răsfrînte ale soarelui îi dădeau o strălucire orbitoare.

De sub copaci se arătau două siluete zvelte. Se opriră o clipă în loc, apoi unul dintre tineri se repezi spre Veter. Acesta cuprinse cu o mină umerii săi musculoși și cercetă familiarele trăsături ale acestui chip energetic: nasul mare, bărbia lată, conturul buzelor neastepțat de vesel și atît de nepotrivit cu expresia severă a ochilor de oțel de sub sprincenele imbinat.

Veter privi mulțumit pe fiul celebrului Grom Orm, constructorul bazei de pe sistemul planetar al Centaurului și șef al Consiliului astronomic, ales pentru a cincea oară în această funcție. Grom Orm avea pe pușin o sută zece ani, de două ori mai mult decît Dar Veter; fiul său era însă foarte tînăr.

Dis Ken își chemă tovarășul, un tînăr brun, ce-i semăna întrucîtva:

— Este prietenul meu cel mai bun, Tor An, fiul compozitorului Zig Zor. Lucrăm împreună în mlaștini — urmă Dis. Vrem să ne trecem împreună probele și apoi să lucrăm tot laolaltă.

— Te mai pasionează și acum cibernetica eredității***? întrebă Dar Veter.

— Sigur că da! Tor m-a făcut să mă pasionez și mai mult de această problemă. Este muzicant, ca și tatăl său. El și prietena lui visează să lucreze în domeniul în care muzica se contopește cu ritmicitatea matematică a dezvoltării biologice, adică să studieze simfonia dezvoltării..

— Vorbești cam neclar, se încruntă Dar Veter.

— Nu știu încă să vă explic, bișui incurcat Dis, poate că Tor poate să exprime mai bine acest lucru.

Tînărul celălalt roși, nu-și plecă însă ochii sub privirea cercetătoare a lui Dar Veter.

— Dis a vrut să vorbească despre cibernetica ritmurilor ereditare****. Se știe că un organism, dezvoltîndu-se din celula-mamă, capătă o suprastructură din acorduri de legături moleculare ce fac parte din spirala geamănă primară. Construcția organismului se desfășoară într-un plan ce are analogii cu desfășurarea unei simfonii muzicale

* Apilit = rocă eruptivă albă; se găsește în masivele granitice (N. R.).

** Leucodendron = arbore sud-african, cu cetină strălucitoare argintie — (N. A.)

*** Cibernetica eredității = dirijarea mecanismelor eredității, adică a pozițiilor aflate în celulă și care reproduc organismul în momentul procreației. — (N. A.)

**** Ritmurile ereditare = acordarea și succesiunea creșterii lanțurilor moleculare ale unei substanțe organice, iar apoi ale moleculelor unui organism. (Noțiune fantastică. N. A.)

sau, altfel spus, cu desfășurarea logică dintr-o mașină de calculat electronică...

— Vasăzică așa! se miră exagerat Veter. Dar atunci veți re-duce întreaga evoluție a materiei organice și anorganice la un soi de simfonie gigantică?

— Al cărei plan și ritmică lăuntrică, exprimindu-ne în termeni muzicali, sînt determinate de legile fizice fundamentale și de mărimi constante. Trebuie doar să lămurim, să înțelegem unde se află programul și de unde provine informarea acestui mecanism ciber-netic, întări Tor An cu o siguranță de neclintit.

— Cine spune asta?

— Tatăl meu, Zig Zor. Și-a publicat de curind a 13-a simfonie cosmică în fa minor, în tonalitatea 0,475 miu*.

— Am s-o ascult neapărat! Imi place culoarea albastră.

După ce părăsi pe tinerii săi prieteni, Dar Veter străbătu în zbor oceanul și ajunsese pe ramura vestică a Căii Spirale, ceva mai la sud de ramificația numărul 17. La mijlocul zilei următoare, trecu într-un glisor de pe linia moartă a ramificației nr. 17 și ajunsese la exploatarea de titan, aflată lângă ocean.

Povirnișurile unor munți înalți coborau de-a dreptul pe mal. La poalele lor veneau în trepte terase din piatră albă, susținind stră-tul de sol cu rinduri de pini sudici și vidringtonii**, care alternau în alei paralele, cu cetina lor cînd arămie, cînd de un verde albăstrui. Mai sus, stînci golașe, aride căscau strimtori intunecate pe fundul cărora se prăvăleau mici cascade, risipite imediat în pulbere de apă. Pe terase, se înșirau rare căsuțe portocalii sau orbitor de galbene și cu acoperișuri albastre-cenușii.

De la liziera unui povirniș continental, prăbușit în ocean la o adîncime de 1 km, pornea adînc spre larg un banc artificial de nisip. La capătul acestuia se afla un turn alb, de care se spârgeau valurile turbate. De sub turn, pornea perpendicular în jos o uriașă galerie de mină, ca un tub foarte gros de ciment, ce putea să reziste puternicei presiuni a adîncurilor. La capătul său inferior, tubul acesta pătrundea în povirnișul său, mai bine zis, în virtul unui munte submarin, compus din rutil aproape pur, un oxid al titanului. Toate procesele de prelucrare a minereului se desfășurau acolo jos, sub apă și munți. La suprafață nu se ridicau decît lingourile mari de titan pur și un puhoi de apă saturată de deșeurile minerale, care se revărsau departe în jurul turnului. Valurile acestea galbene și fulburi legănară glisorul în fața cheiului din partea de sud a turnu-lui. Prinziind un moment oportun, Dar Veter sări pe platforma udă de stropi și sui pe o galerie împrejmuită, unde cei cîțiva oameni care nu erau de serviciu se adunaseră ca să-l intîmpine pe noul lor tovarăș de lucru. Cei care activau la această exploatare, socotită de Veter cu totul izolată de restul lumii, erau departe de a fi pust-nicii mohorîți pe care el se așteptase să-i întîlnească aici, influen-țat fiind de propria-i stare sufletească. Dimpotrivă, în jurul său, văzu figuri vesele, doar puțin cam obosite din cauza muncilor grele. Erau cinci bărbați și trei femei.

* Vezi nota de la începutul capitolului.

** Vidringtonia = străvechi arbore rășinos din Africa de sud, foarte decorativ și rezistent la vinturi. (N. A.)

Trecură șase zile pînă cînd Dar Veter reuși a se deprinde cu noua lui activitate.

Un ansamblu de mașini dintre cele mai complicate opera în pîntecul de piatră al muntelui submarin, cufundîndu-se în roca fărîmicioasă de culoare cafenie-roșcată. Cel mai greu le venea să lucreze în etajul de jos al agregatului, unde avea loc extracția automatizată și sfărîmarea rocii. Mașina recepționa semnalele de urmărire directă a funcționării dispozitivelor de tăiere și sfărîmare, a duriității schimbătoare și a plasticității minereului, precum și de informații privind mesele de flotație din secțiile de înobilare. În funcție de conținutul variabil al metalului, se mărea ori se reducea viteza agregatului de extracție și sfărîmare. Toată munca în complexitatea ei nu putea fi încredințată mașinilor cibernetice, din cauza dimensiunilor reduse ale spațiului apărut de apă, după cum nu se putea automatiza în întregime nici conducerea navelor cosmice.

Veter se oferă să lucreze ca mecanic la supravegherea, controlul și acordarea agregatului de jos. Începură gărzile zilnice într-o încăpere semiobscură țesită de cadrane, în care pompele instalației de condiționare nu reușeau să biruje căldura apăsătoare, sporită încă de presiunea înaltă datorită inevitabilei infiltrații de aer comprimat.

Dar Veter și tînărul său ajutor ajungeau la suprafață frînși de munca încordată, rămîneau un timp lîngă balustradă respirînd cu nesăț aerul proaspăt, apoi se duceau să facă baie, mîncau și se retrăgeau fiecare în odaia sa, într-una dintre căsuțele de sus. Veter încerca să-și reia studiile în domeniul matematicii coalecare care-l interesa mult, dar, cu cit trecea timpul, cu atît mai repede îl biruia somnul și nu se trezea decît atunci cînd trebuia să meargă la lucru. Lucru ciudat însă: cu trecerea lunilor se simțea din ce în ce mai bine. I se părea că uitase de vechile sale comunicări cu Cosmosul. Ca și toți ceilalți care lucrau la mina de titan, petrecea cu satisfacție fiecare plută nouă cu lingourile de titan frumos așezate pe ea. După reducerea fronturilor polare, furtunile de pe planetă se domoliseră considerabil, astfel încît multe transporturi de marfă pe mare se efectuau cu ajutorul unor plute remorcate sau autopropulsate. La un moment dat, efectivul de colaboratori ai exploatării fu schimbat; Veter însă, ca și alți doi entuziaști ai extracției miniere, își prelungi termenul de muncă.

Totuși nimic nu este veșnic în această lume schimbătoare. Și iată că lucrările au fost oprite din cauza necesității de a se repara agregatul de extracție și sfărîmare.

Sus, la suprafața Pămîntului, era o toamnă meridională, caldă și liniștită. Veter se duse în munți și simți cu o deosebită ascuțime singurătatea neînsuflețitelor mase de piatră, înălțate aici de mii de ani, între mare și cer. Ierburile uscate foșneau, de jos abia dacă se mai auzea clipocitul valurilor. Trupul trudit cerea odihnă. Mîntea înregistra însă cu aviditate impresiile din lumea înconjurătoare, înnoită. Înnoită prin lupta lungă și anevoioasă din subteran, prin înfrîngerea rezistenței materiei anorganice, inerte.

Fostul director al stațiunilor exterioare trase în piept mireasma iute a stîncilor încălzite și a ierburilor de pustiu. Iși aminti de mica insulă pierdută pe îndepărtata mare, în care fusese găsit misteriosul cal de aur, și în suflet îi crescuseră certitudinea că înainte i se deschideau perspective cu atît mai largi cu cît el însuși va fi mai bun și mai puternic.

Da, lupta cea mai mare și cea mai grea pe care o are de dat omul este lupta împotriva egoismului. Și trebuie să lupte împotriva lui, nu cu ajutorul unor reguși sentimentale și al unei morale frumoase, dar neputincioase, ci prin înțelegerea dialectică a faptului că egoismul este un revers inevitabil al sufletului, lațura lui îndreptată din timpuri animalice spre autoconservare. Iată de ce egoismul este mai puternic și mai greu de învins la personalități mai puternice. Dar victoria asupra lui este o necesitate, poate chiar necesitatea cea mai imperioasă în societatea contemporană. Tocmai de aceea se și acordă atitea eforturi și atita timp educației omului. Fiecare își studiază atent genealogia. Din marele amestec de rase și popoare care a creat familia unită a omenirii de pe planeta noastră, apar deodată, de undeva din străfundurile eredității, anumite trăsături de caracter aparținând strămoșilor depărtați, anumite particularități rasiale. Uneori psihicul suferă devieri uimitoare ca pe vremurile pline de mari calamități, când oamenii, nepricepindu-se să folosească cu prudență radiațiunile, provocau nefaste schimbări eredității a numeroși semeni. Într-un timp, doar cotropitorii hrăpăreții, ce se considerau nobili de esență superioară, își puteau permite să aibă genealogii. Acum însă, întreaga umanitate înțelegea enorma importanță a acestui lucru pentru viață, pentru alegerea unei profesii, pentru un tratament medical. Veter avea și el genealogia lui, întocmită riguros de 22 veacuri... 60 de generații, dacă ar fi să se numere după calculele cele vechi, când o generație se socotea în medie de 40 de ani. Aceasta cu toate că, din era Muncii Comune, am început să trăim pînă la 170 de ani și în curînd vom trăi și mai mult... Un foșnet de pietre strivite sub picior îl făcu să se rupă din meditația sa. De sus, prin vîlcea coborau doi înși. Veter recunoscu pe operatoarea secției de topitorie electrică, o femeie timidă și tăcută care cînta frumos la pian, și pe inginerul serviciului exterior, mărunțel și vioi. Imbujorați de umbrelul rapid, cei doi îl salutară și voia să treacă înainte. Veter îi opri însă, aducîndu-și deodată aminte de un lucru:

— Voiam să te rog demult, îi spuse el operatoarei, să-mi cînti Simfonia a 13-a cosmică în fa minor albastru. Ne-ai cîntat dumneata multe lucruri, dar de această simfonie am uitat.

— Simfonia cosmică a lui Zig Zor? întrebă tînăra femeie și rise încetșor, văzînd gestul de confirmare al lui Dar Veter.

— Pe toată planeta noastră există doar cîțiva oameni care ar putea executa această operă... Pianul solar cu claviatura triplă este prea sărac pentru aceasta, iar o transpunere nu avem deocamdată... și nu cred că vom avea vreodată. Dar de ce nu cereți o înregistrare de la Casa de muzică superioară? Să v-o pună ei. Aparatul nostru de recepție este universal și destul de puternic!

— Nu știu cum se procedează în asemenea cazuri, biigui Dar Veter, n-am mai avut prilejul...

— O să chem eu deseară Casa de muzică, îi făgădui muziciana și, întinzînd mina tovarășului ei de drum, își continuă coborîșul.

Tot restul zilei Dar Veter nu se putu dezbăra de senzația că-l așteaptă un eveniment extrem de însemnat. Probabil că tot astfel se simțise și Mwen Mas în cea dintîi noapte a activității sale la Observatorul Consiliului. Aștepta cu o nerăbdare ciudată să se facă 11 seara, ora fixată de Casa de muzică superioară pentru transmiterea simfoniei.

Operatoarea își asumase la această audiție rolul organizatorului,

fi instalase pe Dar Veter și pe ceilalți amatori de muzică în sala de concerte, în fața grilajului argintiu al difuzorului așezat în focarul unui ecran hemisferic. Stînse lumina, spunînd că altfel ar fi greu să urmărească partea colorată a simfoniei care nu se poate executa decît într-o sală special amenajată.

În întineric licărea doar slab ecranul luminat. Din afară abia dacă se auzea zgomotul neîncetat al mării. Undeva, la mare depărtare luă naștere un sunet jos, atît de plin, încît părea palpabil. Sunetul acesta crescuse, cutremurînd odaia și inimile ascultătorilor și deodată se prăbuși, trecînd într-o tonalitate înaltă, parcă sfărîmîndu-se și risipindu-se în milioane de cioburi de cristal. Prin întineric scăpărara minuscule scinteii portocalii. Părea lovitura trăsnetului izbucnit la începutul lumii și, care, prin descărcarea sa, legase pe Pămînt cu milioane de veacuri în urmă cele mai simple hidrocarburi, în molecule mai complicate, ce aveau să devină temeiul materiei organice și al vieții.

În sală năvăli un torent de sunete frămîntate și discordante, un cor de mii de glasuri exprimînd voință, dor și deznădejde, un cor pe care-l completau, aprinzîndu-se și stingîndu-se alternativ, jocurile turburi de purpură și porfiră.

În mișcarea de note scurte și strident vibrante se desluși o ordine circulară și, în înălțimi, porni să se involbureze o spirală difuză de flăcări cenușii. Corul, care pornise și el într-un vârtej, fu deodată străbătut de niște note lungi, semețe și sonore, nici prea joase, nici prea înalte, pline de o temerară forță. Contururile de foc ale spațiului fură spintecate de liniile precise ale unor săgeți albastre, care zburau spre genunea fără fund, dincolo de marginea spiralei, pierzîndu-se în bezna de tăcere și spaimă.

Astfel se încheiară primele două părți ale simfoniei. Ascultătorii, puțin cam năuciiți, nu apucară să rostească nici o vorbă. Cascada de sunete, însoțite de jocurile unor policrome lumini orbitoare, se prăbușea, pierzînd din intensitate și devenind tot mai profundă; luminile vii se stingeau în ritmul unei melancolice melodii, și din nou fire fremătătoare prînseră a se zbăte în cascade, iar luminile cele albastre își reluară ascensiunea ritmică în pas de dans.

Adînc zguduît, Dar Veter desluși în aceste sunete albastre năzuința spre stadii mai complexe ale ritmurilor și formelor, și-și spuse în gînd că anevoie s-ar fi putut zugrăvi mai bine încăierarea primitivă a vieții cu entropia... * Trepte, mici baraje și filtre ce rețineau cascadele de energie în cădere spre nivelurile inferioare... Să le rețină în loc o clipă, și în clipa aceea să trăiască! Vasăzică, astfel erau ele, aceste prime manifestări ale celei mai complicate organizări a materiei!

Săgețile albastre formară un lanț de figuri geometrice, forme cristaline și rețele, devenite tot mai complicate în raport cu imbinarea terțetelor minore, care se împrăstiau, se adunau din nou, pentru ca apoi să se stingă brusc.

Partea a patra a simfoniei începu cu marșul notelor joase, în ritmul cărora se aprindeau și se stingeau lampioane albastre ce pieureau în abisul nemărginirii și al timpului. Fluxul bașilor, în mersul lor amenințător, sporea, ritmul devenea tot mai grăbit, transformîndu-se într-o melodie sacadată și lugubră. Luminile albastre păreau

* Vezi nota din capitolul V.

fiori ce se pleacă pe lujere subțiri de foc; își lăsau trist capetele în jos sub năvala tunătoarelor acorduri ale bașilor și se stingeau în zare. Dar rindurile de luminițe deveneau din ce în ce mai dese, iar lujerele lor tot mai groase. Două dire de foc croiră spre întunericul nemărginit un făgaș, și către aceste necuprinse zări ale universului porniră să plutească glasurile vieții aurii și sonore ce încălzeau cu minunata lor ardoare indiferența mohorită a materiei în mișcare. Drumul cel întunecat devenea riu, puhoi uriaș de flăcări albastre, în care scinteiau în desene tot mai complicate multicolore lumini.

Creștea vertiginos, în toată complexitatea ei, o melodie vibrantă, care se desfășura tot mai departe, tot mai puternic în ritmul vuietului grav al timpului. Veter simți că amețește. Nu mai putea urmări toate nuanțele muzicii și ale luminii; acum prindea doar în linii mari grandioasa idee a compozitorului. Iar oceanul cel albastru își legăna talazurile de sunete înalte, cristaline, strălâmpezi, de o rară intensitate a culorii, aducătoare de bucurii. Sunetele acestea deveneau tot mai înalte, iar melodia însăși se transforma într-o spirală ascendentă ce se răsuca vertiginos și se frângea, în cele din urmă, din avântul ei spre țării, într-o orbitoare izbucnire de flăcări.

Simfonia se sfârși, și Dar Veter înțelese ce anume îi lipsise în lungile luni de pină atunci. Simțea din nou necesitatea de a lucra mai aproape de Cosmos, de spirala năzuinței omenești, avântată spre viitorul în veșnică mișcare. Din sala de concert trecu de-a dreptul în camera de convorbiri și chemă stațiunea centrală de distribuire a muncii din zona locuită din nord. Tinărul informator care-l îndrumase pe Dar Veter aici, la exploatarea de titan, îl recunoscu și se arătă foarte bucuros.

— Chiar astăzi ați fost chemat de la Consiliul astronomic, dar n-am putut obține legătura. Vă dau îndată Consiliul.

Ecranul se stinse, apoi se luminează din nou și pe el apăru Mir Om, cel mai în vîrstă dintre cei patru secretari ai Consiliului. Părea foarte grav, chiar trist.

— S-a întâmplat o mare nenorocire: Satelitul 57 nu mai există. Consiliul te cheamă pentru efectuarea unei munci dintre cele mai grele. Trimit după dumneata o navă planetară ionică. Să fii gata!

Dar Veter rămase nemișcat în fața ecranului, mut de uimire.

Capitolul VII

RAZELE ROȘII

Pe balconul larg al observatorului, vîntul bătea în voie. Aducea de peste mare, din Africa toridă, miresme de plante înflorite, miresme ce trezeau în tainițele sufletului un tumult de dorinți obscure. Mwen Mas nu-și putea recăpăta seninătatea și hotărîrea dinainte, de care avea nevoie în preajma unei experiențe atât de primejdioase și pline de răspundere. Ren Boz îi comunicase din Tibet că instalațiile lui Kor Yull fuseseră transformate și adaptate noului obiectiv. Patru observatori de la satelitul nr. 57 consimțiseră de bunăvoie să-și riște viața spre a ajuta la realizarea acestei experiențe de proporții nemaipomenite.

Și totuși experiența fusese pusă la cale fără autorizația Consiliului, fără o dezbateri în prealabil și pe larg a tuturor posibilităților. Aceasta o făcea să semene cu lucrările secrete de fabricare a armelor din epo-

cile intunecate ale istoriei umane și conferea întregii operații un caracter de mister și de teamă, atât de nepotrivite erei Marelui Cerc.

Scopul marelui pe care îl urmăreau părea să justifice aceste măsuri, dar totuși ar fi trebuit să aibă cugetul cu desăvîrșire împăcat, căci numai astfel omul poate realiza orice. Apărea din nou străvechiul conflict uman dintre scop și mijlocul de realizare. Experiența miilor de generații ne învață că mijloacele au și ele o oarecare limită, ce nu poate fi depășită.

Peste două zile urma să aibă loc viitoarea transmisie prin Marele Cerc, iar după aceea Mwen Mas avea la dispoziție opt zile libere pentru efectuarea experienței!

Cu capul pe spate privi cerul. Stelele îi păreau astăzi mai luminoase și mai apropiate ca oricînd. Pe multe le cunoștea după numele lor vechi, ca pe niște prieteni buni... Oare nu erau și ele tovarășe de totdeauna ale omului, tovarășe care-i îndrumau pașii, îi înălțau gândurile, îl îmbărbătau cu visurile pe care i le trezeau în suflet?

Steluța aceea cu lucire mai stinsă care s-a lăsat spre orizontul nordic era Steaua Polară sau gama * Cefeu. În antichitate, după cum au stabilit-o documentele, Steaua Polară făcuse parte din constelația Ursei Mici, dar curbura pe care o formează partea marginală a Galaxiei laolaltă cu sistemul solar se îndreaptă în direcția lui Cefeu. Lebăda cea cu aripile întinse pe Calea Lactee — una dintre cele mai interesante constelații ale emisferei nordice — își aplecase gîtul lung spre miazăzi. În mijlocul ei ardea frumoasa stea dublă pe care vechii arabi o botezaseră Albireo. În realitate erau acolo trei stele: Albireo I — o stea dublă — și Albireo II — uriașă stea îndepărtată, albastră, cu un vast sistem planetar. Se află față de noi la o depărtare tot atât de mare ca și uriașul astru Deneb, o stea albă, cu o luminozitate de 4.800 de ori ai noștri. Abia cu opt ani în urmă fusese primit un răspuns direct din partea lumilor populate ale lui Deneb, la comunicarea ce-i fusese trimisă în anul 2 din era Cercului. În timpul transmisunii trecute, bunul nostru prieten 61 Lebăda prinsese o comunicare de pe Albireo II. Era un avertisment, recepționat cu patru sute de ani după data emisiunii, însă extrem de interesant. Un ilustru cercetător cosmic de pe Albireo II, al cărui nume redat în sonorități pămîntene s-ar transcrie: Vllhh oz Ddiz, pierise în regiunea graniței de sud a constelației Lira, într-o întîlnire cu cea mai cumplită primejdie a Cosmosului — Steaua Ookr. Savașii de pe Pămînt considerau această stea ca aparținînd clasei E, denumită astfel în cinstea celui mai mare fizician al antichității — Einstein —, care revăzuse cel dintîi existența unor asemenea stele. Stelele din clasa E, rivalizau prin dimensiunile lor cu giganții roșii din clasa M, de felul lui Antares și Betelgeuza, diferind însă printr-o densitate mai mare, echivalentă aproximativ cu densitatea Soarelui. Forța de gravitație uriașă a unei asemenea stele oprea orice iradiere și astfel împiedica lumina să părăsească steaua și să străbată spațiul. Abia mai tirziu, după ce suprafața stelei ajungea prin încălzire pînă la 100.000°, avea loc o explozie formidabilă, care înainte vreme fusese interpretată ca apariția unei „nove“. Stelele din clasa E, cu desăvîrșire obscure, puteau fi ghicite în spațiu doar după forța lor de gravitație, astfel încît pierrea unei astronave care s-ar fi apropiat imprudent de acest monstru era inevitabilă. Stelele infraroșii invizibile ce făceau parte din clasa spectrală T, prezentau și ele o pri-

* Literă din alfabetul grecesc (N. R.).

mejdie, mai mică însă, din cauza dimensiunilor lor cu mult mai reduse, deși ar fi putut să fie ușor confundate cu cimpurile gravitaționale ale norilor obscuri sau ale corpurilor cu desăvârșire răcite din clasa TT.

Mwen Mas își zise în gând că întemeierea Marelui Cerc, care a legat între ele lumile locuite de ființe cugetătoare, a reprezentat pentru Pământ, deci și pentru orice altă planetă locuită, cea mai mare revoluție posibilă. Era, în primul rând, o victorie repercutată asupra timpului — factor care nu ne permite nici nouă, nici celorlalți frați ai noștri întru gândire să pătrundem în adâncurile îndepărtate ale spațiului. Trimiterea oricărei comunicări prin Cerc este o emisiune spre viitor, întrucât gândul omului înveșmântat într-o asemenea formă, urmează să străbată spațiul pînă la cele mai depărtate regiuni ale lui. Posibilitatea de a se cerceta stele foarte îndepărtate devinise o realitate, întrucât recepționarea oricărei informații oriunde existau planete locuite care înțelegeau limbajul Cercului nu mai era decît o chestiune de timp. Primisem doar și noi o comunicare din partea Lebedei, de la steaua aceea uriașă, dar extrem de depărtată, ce se numește gama-Lebăda. Între noi și ea e o distanță de 2.800 de parseci și comunicarea călătorește timp de mai bine de nouă mii de ani. Dar important este să o putem înțelege sau să poată fi descifrată de alți membri ai Cercului, avînd un mod de gândire apropiat. Cu totul altceva era dacă comunicarea venea de la sistemele stelare sferice și de la îngrămădirile cu mult mai vechi decît sistemele noastre plane.

Același lucru se petrecea și cu centrul Galaxiei. Cunoaștem în jurul îngrămădirii sale axiale o zonă colosală de viață pe corpuri întunecate moarte, încălzite prin radiațiile din centrul Galaxiei. De acolo primim de multă vreme comunicări de neînțeles, imagini de o structură complicată, inexprimabile prin noțiunile noastre. De 800 de ani Academia limitelor se străduiește să priceapă ceva din aceste enigmatice comunicări și nu izbutește, deși primește mereu altele noi. Teoria lui Tilt Kun, care presupune că, din cauza forței de gravitație monstruoase, comunicările transmise sînt supuse unei deformări a undelor, care se lungesc asemenea celor ale luminii, pare neverosimilă. Deocamdată experiențele întreprinse în domeniul inversiunii comunicărilor pe unde mult mai scurte* n-au dat rezultate.

Din cauza lipsei unor lumi populate sau a legăturii cu asemenea lumi în latitudinile înalte ale Galaxiei, noi, oamenii Pămîntului, nu putem străbate în afara zonei ecuatoriale a Galaxiei. Nu ne putem ridica deasupra întinericului și a pulberii în care este cufundată steaua noastră și vecinele ei, și de aceea, în pofida existenței Cercului, ne este atât de greu să cunoaștem universul. Dar și depărtata gama-Lebăda e situată în același strat obscur.

Mwen Mas își mută privirea spre orizont, acolo unde, mai jos de Carul Mic, dedesubtul constelației Ciinii de Vinătoare, se afla constelația Părul Berenicei. Era polul „Nord” al Galaxiei și, exact în direcția aceasta, se deschidea întreaga perspectivă a spațiului extragalactic. În regiunea marginală unde se afla Soarele, lățimea brațelor discului spiral al Galaxiei era abia de vreo 600 de parseci. Pentru a se ridica deasupra nivelului giganticei roți stelare a Galaxiei trebuiau străbătute perpendicular pe suprafața ecuatorului ei 300-400 de parseci. Această cale, pe care o astronavă n-o putea parcurge, nu reprezenta

* Adică recepționarea prin imagini și sunete a mesajelor din Cosmos (N. R.).

o imposibilitate pentru emisiunile Cercului. Dar deocamdată nici o planetă dintre stelele situate în aceste regiuni nu se integrase în Marele Cerc. Poate că acolo nici nu existau lumi locuite? Nu, aceasta era cu neputință; pur și simplu nu venise încă momentul...

Aceste nesfârșite enigme și extrem de dificile probleme ar fi rezolvate dacă s-ar putea înfăptui încă o revoluție științifică, cea mai mare dintre toate: dacă s-ar reperta o victorie asupra timpului, dacă oamenii ar învăța să înfrângă orice distanță în orice interval de timp, să pătrundă ca stăpini atotputernici în spațiile nemărginite ale Cosmosului. Atunci nu numai Galaxia noastră, dar și celelalte insule stelare ale Galaxiei ar deveni pentru noi tot atât de apropiate ca și măruntele insulițe din Marea Mediterană, care clipea acum, acolo jos, în bezna nopții. Tocmai aici era justificarea desperatei încercări concepute de Ren Boz și pe care el, Mwen Mas, directorul stațiilor exterioare ale Pământului, era pe cale s-o înfăptuiască. Numai de le-ar fi cu putință să justifice această experiență, să aducă în sprijinul ei argumente atât de puternice, încât să obțină dezlegarea din partea Consiliului.

Luminile înșirate de-a lungul Căii Spirale își schimbă culoarea din portocalie în albă. Era ora două de noapte — cind circulația se intensifica. Mwen Mas își aminti că a doua zi avea loc serbarea Cupelor de foc, la care Ciara Nandi îl poftise să participe. Directorul stațiilor exterioare nu putea uita clipa cind pe litoralul mării cunoscu pe această fată bronzată de soare și cu mișcări atât de grațioase. Era asemenea unei flori a sincerității și a elanurilor puternice, rară într-o epocă a sentimentelor disciplinate.

Mwen Mas se întoarse în camera lui de lucru, intră în legătură cu Institutul metagalactic, care lucra totdeauna în timpul nopții, și ceru să i se trimită pentru noaptea viitoare stereotelefilmele ce reprezentau citeva dintre Galaxiile mai apropiate. Primind un răspuns afirmativ, se urcă pe acoperiș. Acolo se afla aparatul său pentru sărituri la depărtare. Lui Mwen Mas îi plăcea sportul acesta puțin popular, în care atinsese un grad de înaltă măiestrie. Fixînd în jurul corpului său hamurile balonului cu heliu, africanul se înalță în văzduh cu o săritură elastică, conectînd pentru o clipă elicea de tracțiune, pusă în funcțiune de un acumulator ușor. Describe în aer un arc de cerc lung aproape de 600 de metri, ateriză pe o ieșitură a Casei alimentare și sări din nou. În cinci salturi ajunse pînă la o mică grădină de la poatele unui munte calcaros. Isi lăsă aparatul în virful unui turn de aluminiu și alunecă de-a lungul prăjinii pe pămînt, alături de patul său tare, așezat de-a dreptul sub un mare platan. În curînd adormi legănînd de foșnetul frunzelor acestui arbore umbros.

Serbarea Cupelor de foc își împrumutase denumirea din poezia cunoscută a poetului-istoriograf Zan Sen; acesta descriesese vechiul obicei indian de a alege femeile cele mai frumoase care să înmineze eroilor ce porneau la îndeplinirea unor isprăvi mărețe spade de luptă și cupe cu rășini aromate aprinse. Deși spadele căzuseră de mult în desuetudine, rămăseseră totuși un simbol al faptei eroice. Iar faptele de acest fel se înmulțiseră peste măsură în rîndurile populației îndrăznețe și pline de energie de pe planeta noastră.

Serbarea Cupelor de foc devenise serbarea de primăvară a femeii.

În fiecare an, în cea de-a patra lună socotind de la solstițiul de iarnă (denumită în vechime aprilie), cele mai frumoase femei de pe Pământ executau dansuri, cintece și exerciții de gimnastică. Cele mai fine nuanțe de frumusețe ale diferitelor rase, acum amestecate în populația întregii planete, străluceau aici într-o varietate infinită, aidoma nestematelor, și prilejuiau infinite desfătări spectatorilor, de la învățații și inginerii oboșiți de munca lor stăruitoare și pînă la artiștii inspirați sau tinerii și tinerele încă fără experiență de viață.

Tot atît de frumoasă era și serbarea de toamnă a bărbaților, serbarea lui Hercule, care avea loc în luna a zecea a anului. Tinerii ce treceau pragul maturității raportau aici despre isprăvile herculeene pe care le săvîrșiseră. Mai tirziu s-a instaurat obiceiul ca în aceste zile să se treacă în revistă toate faptele și realizările remarcabile de peste an. Serbarea a devenit comună pentru bărbați și pentru femei, împărțindu-se în zilele Minunatei utilități, ale Artei supreme, ale Îndrăzneții științifice și ale Fanteziei.. Într-un timp și Mwen Mas fusese recunoscut drept erou al primei și al celei de-a treia zi.

Veda Kong tocmai cînta cînd Mwen Mas apăru în uriașa Sală solară a stadionului din Tirena. Găsind sectorul 9 din raza 4, unde se instalaseră Evda Nal și Ciara Nandi, el se opri în tăcere în umbra arcadei și ascultă vocea joasă a Vedei. Îmbrăcată în alb, cu privirile îndreptate spre galeriile de sus ale sălii, blonda cîntăreață îi păru africanului ca fiind o întruchipare a primăverii.

La sfîrșitul fiecărei producții spectatorul putea apăsa pe unul dintre cele patru butoane pe care le avea în față. Luminile aurii, albastre, verzi ori roșii ce se aprindeau pe tavanul sălii arătau artistului felul în care fusese apreciat, înlocuind zgomotoasele aplauze de pe vremuri.

Isprăvindu-și cîntecul, Veda fu răsplătită printr-o mulțime de lumini aurii și albastre printre care se zăreau doar cîteva verzi. Îmbujorată de emoție, se alătură prietenelor ei. Tocmai atunci se apropie și Mwen Mas, pe care-l întîmpinără cu salutări prietenești.

Directorul stațiunilor exterioare se uită în jurul său, căutîndu-și maestrul și predecesorul. Dar nicăieri nu-l vedea pe Veter. Ghicindu-i gîndul, Evda Nal făcu din cap un semn spre Veda.

— Unde l-ai ascuns pe Dar Veter? Ii se adresă în glumă celor trei femei Mwen Mas.

— Dar dumneata unde ni l-ai ascuns pe Ren Boz? răspunse printr-o întrebare Evda Nal, și africanul se grăbi să scape de privirile ei pătrunzătoare.

— Veter scormonește adîncurile în America de Sud, la exploatarea de titan, spuse Veda Kong. Pe fața ei tresări ceva. Cu un gest protector, Ciara Nandi o atrase spre sine și-și lipi obrazul de al ei. Pe fețele celor două femei, atît de diferite, se citea aceeași blindă dușoie care le apropia.

Armonizîndu-se perfect cu tăietura prelungă a ochilor. sprincenele Ciarei, tăiate drept, sub fruntea-i înaltă păreau aripile întinse ale unei păsări ce plutește în văzduh. Sprincenele Vedei se aveau în sus. „Pasărea a bătut din aripi“, gîndi africanul.

Aruncînd o privire pe ceasul ascuns adînc în cupola sălii, Ciara se ridică în grabă.

Îmbrăcămîntea ei îl uimi pe Mwen Mas. Pe umerii netezi ai tinerei fete, trecea un lăncuț de platină, lăsînd descoperit gîtul ei lung. Sub clavicule, lăncuțul era încheiat cu turmaline roșii și luminoase.

Sinii tari, ce semănau cu niște cupe largi răsturnate, sculptate cu o daltă de o minunată precizie, erau aproape descoperiți. Peste ei, plecând de la agrafa de turmalin, treceau benzi de catifea de un violet închis, ale căror capete erau fixate de cingătoare. Mijlocul extrem de subțire al tinerei fete era încins cu un lat cordon alb, presărat cu stele negre și prins cu o pafta de platină de forma unei lunule. În față, de sub cingătoare, cădea pînă la genunchi o bandă de catifea violetă. În spate, de cordon era fixată un fel de fustă lungă dintr-o mătase albă grea, împodobită și ea cu stele negre. Dansatoarea nu purta nici un fel de podoabe, în afară de agrafe strălucitoare pe pantofiorii ei ca smoala și de mari cercei trecuți prin urechi, ca la femeile din antichitate.

— Încă puțin și-mi vine rindul! spuse cu nepăsare Ciara îndreptându-se spre arcada de trecere. Îi aruncă o privire lui Mwen Mas, apoi dispăru, petrecută de întrebări rostite în șoaptă și de mii de priviri.

Pe scenă apărură o gimnastă celebră, o tinăra admirabil făcută, în vîrstă de cel mult 18 ani. Scăldată în lumină aurie, gimnasta execută o cascadă vertiginosă de salturi, avîntări în aer și întoarceri, înmărmurind într-un echilibru neverosimil, în acordurile lente ale muzicii. Spectatorii îi lăudară dansul printr-o mulțime de lumini aurii, și Mwen Mas se gîndi că, după un asemenea succes, îi va fi cam greu Ciarei Nandi să se producă. Ușor alarmat, își plimbă privirile peste mulțimea fără chip a spectatorilor din fața lui și, deodată, zări în sectorul III pe pictorul Kart San. Acesta îl salută cu o dezinvoltură care africanului i se păru nelalocul ei: cum de nu era emoționat acest om pentru care Ciara pozase în „Fiica Mediteranei“?

Nici n-apucă bine să-și spună că, după ce-și va fi isprăvit experiența, se va duce negreșit să vadă „Fiica Mediteranei“, că luminile de sus se și stinseseră. Planșeul străveziu din sticlă organică* strălucî deodată în lumina zmeurie, de fontă încinsă. De sub rampele de jos ale scenei porniră să curgă șuvoale de lumină roșie. Alergau valuri, valuri, îmbinîndu-se cu ritmul răspicat al melodiei, cu glasul pătrunzător al violilor și sunetul puternic al strunelor de alamă cu sonorități joase. Oarecum buimăcit de puterea și cadența năvalnică a muzicii, Mwen Mas nu-și dădu seama din prima clipă că, în centrul estradei cuprinse de flăcări, apăruse Ciara.

Își începu dansul într-un ritm atît de rapid încît spectatorilor li se tăia răsufierea. Mwen Mas se întrebă cu spaimă ce se va întîmpla dacă muzica va cere o accelerare și mai mare. Dansau nu numai picioarele, nu numai brațele; tot trupul fetei răspundea muzicii înflăcărate printr-o suflare a vieții tot atît de fierbinte. Și africanul își spuse în gînd că, dacă femeile din vechea Indie fuseseră ca și Ciara, poetul care le comparase cu Cupele de foc și de la care se trăgea denumirea serbării femeii, avusese deplină dreptate.

Tenul bronzat de soare al Ciarei, luminat de vîpăile scenei și ale planșeului, avea acum o nuanță de aramă strălucitoare, și inima lui Mwen Mas începu să bată cu putere. Această carnație o mai văzuse la oamenii minunatei planete epsilon-Tukana. Atunci aflase că poate să existe o atît de intensă spiritualizare a trupului, încît acesta prin mișcările sale, prin cele mai subtile modificări ale frumoaselor lui forme,

* Sticlă în a cărei compoziție intră substanțe organice. Exemplu: plexiglasul (N. R.).

să poată exprima cele mai adânci ecouri ale sufletului, toate modulațiile fanteziei, așteptările pătimașe, ruga pentru fericire.

Și, de unde pînă atunci toate gîndurile sale se îndreptaseră către departări de neatins, aflate la mai bine de 90 de parseci, Mwen Mas pricepu că, în nemărginita bogăție a frumuseții din lumea noastră omenească, se pot afla flori tot atît de admirabile ca și viziunea minunată din adîncul firmamentului. Dar dorul aprins de atîta vreme în sufletul său de un vis irealizabil nu se putea stinge chiar atît de lesne. Luînd înfățișarea fetei cu pielea roșie de pe epsilon-Tukana, Ciara nu făcu decît să întărească în inima directorului stațiilor exterioare hotărîrea luată mai demult. Dacă o singură femeie de felul Ciarei Nandi își poate dărui o asemenea bucurie, cum trebuie să fie lumea în care majoritatea femeilor semănau cu ea?

Evda Nai și Veda Kong, care și ele erau dansatoare foarte bune, se simțeau fermecate de dansul Ciarei, pe care-l vedeau pentru prima oară.

Veda urmărea fiecare gest al Ciarei, gîndindu-se că în mișcările ei există o extraordinară dualitate: erau în același timp gingașe și pline de ferocitate. Gingășia aceasta era generată de suplețea de necrezut a trupului, de unduirile lui line, iar impresia de ferocitate o dădeau trecerile, întoarcerile și opririle brusce, executate cu uluitoarea rapiditate a fiarelor sălbatice. Această mlădiește insinuantă fusese dobindită de fiicele Gondvanei cu pielea întunecată, în decurs de milenii de luptă grea pentru existență, dusă de roabele înjosite pe continentele sudice. Dar cit de categoric se îmbina această suplețe în persoana Ciarei, cu pronunțatele-i trăsături de tip eleno-cretan, cu nasul ei scurt și drept la rădăcină, cu obrajii și templele late în profil!

În adagiul sălbatic se împletiră sonoritățile disonante din ce în ce mai frecvente ale unor instrumente de percuție. Alternarea din ce în ce mai vertiginoasă a avînturilor și a prăbușirilor spirituale redată prin muzică găsea în mișcările plastice ale dansatoarei o expresie și mai nuanțată. Trezirea sentimentelor adormite, violența lor explozie, apoi căderea ființei vlaguite, moartea... și din nou viața — o viață tumultuoasă și necunoscută, înălțată și, în același timp luptînd cu mersul nemilos al vremii, cu neîndurătoare determinare a datoriei și a soartei... Evda Nai simți că tema psihologică a dansului îi este extrem de aproape, obrajii i se imbușorară, respirația i se accelerează. Mwen Mas nu știa că suita aceasta de balet fusese scrisă de compozitor special pentru Ciara Nandi; nu se mai temea însă de ritmul îndrăcit fiindcă văzuse cit de ușor i se adaptează tinăra față. Valurile de lumină roșie îi îmbrățișau trupul de aramă, revărsînd văpăi peste picioarele ei puternice, pierzîndu-se în șerpuirile întunecate ale catifelei, aprinzînd zori trandalirii pe mătasa albă. Brațele ei, indoite spre spate, înmărmureau deasupra capului. Și deodată, fără nici un fel de final, tumultul de note tot mai înalte se curmă, luminile roșii se stînsură. Cupola înaltă a sălii era acum scaldată în lumina obișnuită. Obosită, tinăra își plecă fruntea, și părul ei bogat îi acoperi fața. Sub cupolă se aprinseră miile de lumini aurii, apoi izbucni un vaiet surd: spectatorii îi aduceau Ciarei cel mai înalt omagiu care putea fi adus unui artist, îi mulțumeau ridicați în picioare, întinzînd spre scenă mințile împreunate. Și Ciara, atît de calmă înainte de a ieși în scenă, se tulbură fără de veste, își îndepărtă dintr-o mișcare părul de pe obraz și fugi din scenă, cu ochii la galeriile de sus ale sălii.

Organizatorii serbării anunțară o pauză. Mwen Mas porni în

căutarea Ciarei, iar Veda Kong și Evda Nal ieșiră pe scara lată de un kilometru, din sticlă albastră, care cobora de la stadion drept în mare. Amurgul străveziu și răcoros le îmbia să facă o baie după pilda altor mii de spectatori veniți la serbare.

— Nu mă mai mir acum că ea ne-a atras de la început atenția, spuse Evda Nal. Este o artistă excepțional de talentată. Am văzut astăzi un dans care reprezintă puterea vieții, întruchiparea în frumusețe a însăși esenței sufletului omenesc. Probabil că aceasta și era anticul Eros...

Evda Nal își scoase rochia și se aruncă în unda străvezie. Veda o ajunse din urmă și cele două femei inotară alături spre o uriașă insulă de cauciuc care se zărea, argintie, la un kilometru și jumătate de cheiul stadionului. La nivelul apei, suprafața netedă a insulei era mărginită de un fel de adăposturi din materie plastică sîdefie în formă de scoici, suficient de mari pentru a feri de razele Soarelui și de vînt trei-patru oameni.

Se întinseră amîndouă pe podeaua moale și mișcătoare a uneia dintre scoici, trăgînd în piept aerul curat al mării.

— Nu știi unde este Ren Boz? întrebă Veda.

— Știu cu aproximație, și aceasta îmi ajunge ca să fiu neliniștită, răspunse încet Evda Nal.

— Vrei într-adevăr?... Veda se opri fără să-și fi sfîrșit fraza, și Evda își ridică plecapetele obosite și o privi drept în ochi.

— Ren Boz, îmi pare... un băiețandru încă necopt și oarecum neajutorat. urmă nehotărît Veda, iar dumneata ești atît de întregă, ai o voință puternică, de bărbat... Se simte că ai în suflet un resort de oțel...

— Asta mi-a spus-o și Ren Boz. În ceea ce privește însă aprecierea lui n-ai dreptate decît parțial. Este un om inzestrat cu o minte îndrăzneală, cu o putere de muncă atît de uriașă, încît nici chiar în zilele noastre n-ai să găsești pe întreaga planetă mulți care să-i poată ține pasul... În comparație cu aceste însușiri celelalte par insuficient de dezvoltate; au rămas într-un stadiu infantil, după cum se întîmplă majorității oamenilor, și poate într-un fel și mai pronunțat. N-ai greșit spunînd că este un băiețandru. Dar, în același timp, este și un erou în adevăratul înțeles al acestui cuvînt. Și Dar Veter are în el ceva copilăros, dar la el este un rezultat al surplusului de forțe fizice, pe cînd la Ren avem dimpotrivă o insuficiență a lor.

— Dar ce părere ai despre Mwen, se interesă Veda, acum că-l cunoști mai bine?

— Mwen Mas reprezintă o minunată îmbinare a rațiunii reci cu frenezia dorințelor.

Veda Kong zîmbi.

— Dă-mi voie acum și mie să-ți pun o întrebare — spuse după un timp Evda. Știi prea bine că Dar Veter mă atrage foarte mult...

— Ți-e teamă de jumătăți de măsură? răspunse Veda, îmbujorîndu-se toată la față. Am învățat încă la școală că sînt cit se poate de dăunătoare. Nu, aici nu poate fi vorba de jumătăți de măsură, nici de o fatală nesinceritate. Totul este limpede. limpede ca și cristalul... Și, sub ochiul critic al tinerei psihiatre, Veda urmă liniștit:

— Erg Noor și cu mine... căile noastre s-au despărțit de mult. Nu m-am putut hotărî totuși să cedez unei afecțiuni noi atîta vreme cît el se mai află în Cosmos, nu-l puteam părăsi pe Erg slăbind prin aceasta puterea speranței, a credinței că se va întoarce. Acum acestea

au devenit din nou calcule exacte, siguranță. Erg Noor știe tot, dar își urmează calea...

Evda Nal puse mina ei subțire pe umărul Vedei.

— Cu alte cuvinte, este Dar Veter?

— Da! răspunse ferm Veda.

— Dar el știe?

— Nu. Am să-i spun mai tirziu, după ce „Tantra“ va fi sosit aici... Ia uite-i! spuse ea deodată arătându-i pe Mwen Mas și pe Ciara Nandi, care inotau spre insula de cauciuc.

Ciara țîșni rizînd din apă, descriînd un arc de cerc, ca un peștișor de aramă, care se zbenguie în valuri și se opri în picioare pe marginea mișcătoare a insulei. Mwen Mas se furișă la picioarele ei ca un delfin negru, căutînd s-o prindă, dar Ciara sări deasupra lui și începu să se depărteze în direcția malului. Arătîndu-și dinții sclipitori într-un zimbet larg, africanul porni în urmărirea ei. În curînd, capetele lor nu se mai văzură decît ca niște puncte negre.

— Ne întoarcem și noi? întrebă Veda și amîndouă se aruncară în apă.

— Trebuie să părăsesc serbarea, spuse Evda Nal, concediul meu este pe sfîrșite. Mă așteaptă o nouă lucrare de mari proporții la Academia de bucurii și necazuri, iar mai înainte trebuie să-mi văd fata.

— Ai o fetiță mare?

— De 12 ani. Băiatul este cu mult mai vîrstnic. Mi-am făcut datoria pe care o are orice femeie cu dezvoltare și ereditate normală: cel puțin doi copii. Acum vreau să am un al treilea, dar să fie de la început mare! Evda Nal zîmbi. Fața ei gravă se lumină deodată, plină de duioșie și iubire, buza de sus scurt arcuită se întredeschise, în timp ce brațele continuau să spintece ritmic valurile. Nu se opri decît lingă chei.

— N-aj deocamdată nici o ocupație, Veda?

— Nu. Aștept sosirea „Tantrei“. Pe urmă am să plec într-o lungă expediție...

Pe toată lățimea peretelui din observator se întindea un ecran hemisferic de șapte metri pentru vizionarea fotografiilor și a filmelor luate cu ajutorul unor telescoape puternice. Mwen Mas conectă fotografia panoramică a unui sector de cer de lingă polul nord al Galaxiei, cuprinzînd zona meridională a constelațiilor de la Carul Mare pînă la Corb și Centaur. Aici, între Ciimii de Vinătoare, Părul Berenicei și Fecioara, se vedeau foarte bine numeroase alte Galaxii, alte insule stelare ale universului mai mult sau mai puțin depărtate de noi. Cele mai multe fuseseră descoperite în Părul Berenicei, izolate, de o formă regulată sau nu, văzute sub diferite unghiuri și proiecții, uneori neînchipuit de depărtate. La distanțe de miliarde de parseci. Erau aici o puzderie de Galaxii pitice, cu mult mai mărunte decît cele mai răspîndite insule stelare, care ating în diametru între 25—50.000 de parseci. O dată cu inventarea telescoapelor pentru detectarea razelor cosmice, cu lentile dintr-un mineral nou, amafia, pe lingă cei doi nori cunoscuți, compuși din zeci de mii de Galaxii — cel boreal, aflat între constelațiile Andromeda, Părul Berenicei și Triunghiul, și cel austral aflat între constelațiile Peștele de Aur (Dorado) și Pictorul, aflate la mai bine de 40 de milioane de parseci —, au mai fost descoperite alte straturi și îngrămădiri de Galaxii gigante și mai depărtate, asemănătoare cu uriașa noastră insulă stelară.

Nebuloasa din Andromeda, un mic nouaș nebulos și ușor lumi-

niscenț se vedea și de pe pământ cu ochiul liber. Cu cinci mii de ani în urmă oamenii dezlegaseră misterul acestui noraș. „Nebuloasa“ se dovedea a fi un uriaș sistem stelar, întrecind în dimensiuni însăși imensa Cale Lactee. Cercetarea „nebuloselor“ din Andromeda, în ciuda depărtării de opt sute de mii de parseci ce-o despărțea de observatorii de pe Pământ, a contribuit foarte mult la cunoașterea Galaxiei noastre.

Mwen Mas își mai aducea aminte de minunatele fotografii pe care le văzuse în copilărie și care reprezentau diferite Galaxii; aceste fotografii erau obținute cu ajutorul inversiunii imaginilor în diferite raze ale spectrului, suprapuse apoi cu ajutorul unui dispozitiv special. Aceste colosale îngrămădiri de trilioane de corpi cerești, despărțiți prin milioane de parseci, au trezit todeauna într-insul nedomolita dorință să dezlege nenumăratele enigme ale acestor lumi, să cunoască legile după care sînt alcătuite, istoria apariției lor și soarta lor viitoare. Ceea ce preocupă acum în primul rînd pe oricare dintre locuitorii Pământului era problema vieții pe nenumăratele sisteme planetare ale acestor insule ale universului, problema gîndirii și a științei care înflorea pe ele și a civilizațiilor omenești în necuprinsul Cosmos.

Pe ecran au apărut trei stele pe care vecii arabi le denumiseră Sirrah, Mirrah și Almah — alfa, beta și gama Andromeda, dispuse pe o dreaptă ascendentă. În dreapta și în stînga acestei linii erau situate două Galaxii apropiate: Nebuloasa din Andromeda și frumoasa spirală M 33 din constelația Triunghiul. Mwen Mas schimbă banda metalică.

Iată Galaxia de mult observată ce poartă denumirea veche de NGC 5194* sau M 51, din constelația Ciunilor de Vînătoare. Ea se află la o depărtare de opt sute de mii de parseci și este una dintre puținele Galaxii văzută de la noi în plan orizontal, perpendicular pe ecuatorul lor. De la un nucleu compact și foarte luminos, format din milioane de aștri, pornesc două brațe răsucite în spirală, cu aceeași densitate stelară la bază. Mai departe, ele devin tot mai slabe și mai nebuloase, pînă ce se pierd în întunericul spațiilor, întinzîndu-se în părți opuse pe distanțe de zeci de mii de parseci. Între aceste brațe sau ramuri principale, alterînd cu „abisuri“ negre — nori de materie obscură —, se întind direle mai scurte ale îngrămădirilor stelare și nori de gaze luminoase, indoite întocmai ca paletele unei turbine.

Iată și uriașa Galaxie NGC 4565 din constelația Părul Bericeii. De la noi este văzută pe muchie, de la o distanță de peste un milion de parseci. Aplecată ca o pasăre ce plutește în zbor, această Galaxie își întinde larg discul compus, probabil, din ramuri răsucite în spirală; iar în centrul ei arde globul puternic turtit al nucleului, care pare o strălucitoare masă compactă. Se vede clar cît de plane sînt insulele stelare: Galaxia poate fi comparată cu roata subțire a unui mecanism de ceasornicărie. Marginile acestei roți sînt difuze, pîrînd să se dizolve în bezna fără fund a spațiului. Într-o asemenea margine a Galaxiei noastre se află Soarele și, ca un firicel de praf minuscul, Pământul, care, legat prin puterea științei cu o mulțime de lumi locuite, întinde aripile gîndirii omenești deasupra nebiruitei veșnicii a Cosmosului.

Mwen Mas trecu pe o Galaxie care-l interesa mai mult; NGC 4594 din constelația Fecioarei. Și aceasta se vedea tot dintr-o parte. Vă-

* NGC 5194 reprezintă indicativul după care se caută respectiva Galaxie în catalogul NGC. (Catalogul nebuloaselor galactice.) (N. R.)

zută de la distanță relativ mică, de șapte sute de mii de parseci, această Galaxie enigmatică aducea cu o lentilă groasă dintr-o incandescență masă stelară, învăluită de un strat de gaze luminoase. Pe ecuator lentila era străbătută de o dungă groasă neagră, o îngrămădire de materie obscură. Galaxia părea un misterios felinar, luminind din fundul unui inimaginabil abis. Ce lumi se ascundeau acolo în iradierea ei, mai vie decât la alte Galaxii și care atingea în medie clasa spectrală F? Există oare acolo locuitori ai unor planete importante, pulsează oare și acolo, ca și la noi, gândirea ce triumfă asupra tainelor naturii?

Faptul că de pe insulele acestea uriașe de stele nu venea nici un răspuns îl făcea pe Mwen Mas să-și strângă pumnii de ciudă. Iși dădea seama că distanțele sînt cu adevărat monstruoase: chiar și pînă la această Galaxie „apropiată”, lumina avea de străbătut o cale de două milioane două sute de mii de ani! Pentru un schimb de comunicații era nevoie de patru milioane și jumătate de ani.

Mwen Mas reglă bobinele, și pe ecran se arătă o mare Galaxie, de pe cerul austral — NGC 253. Văzută în același recursi și cu aceeași înclinație (doar spre partea cealaltă) ca și Nebuloasa din Andromeda, ea n-avea un nucleu interior. În locul acestuia, se distingea o succesiune complicată de dire luminoase și întunecate, care se răsuceau spre centru și deveneau șerpuitoare în zonele marginale. Această Galaxie forma unul dintre principalele obiective de studiu ale Institutului metagalactic, care trimisese pînă acum multe fotografii, scheme și chestionare spre Marele Nor al lui Magelan, situat în afara Galaxiei noastre. Răspunsul nu putea fi primit decît peste 150 de milenii. El era necesar pentru a pune capăt multor nedumeriri și întrebări. Cei de pe Norul lui Magelan vedeau cu mult mai bine decît noi multe Galaxii. De altfel se aștepta pe curînd primirea unei fotografii a Galaxiei noastre luată de pe Norul lui Magelan și comandată de cei de pe Centaur.

Mwen Mas se sculă brusc în picioare și se rezemă cu minile de masa masivă cu o violență care făcu să-i trosnească mădulele.

Termenele de comunicații care durau sute de mii de ani erau inaccesibile pentru zeci și sute de generații, și, însemnau ucigătorul „nici-odată” chiar și pentru strănepoți.

Datorită descoperirii lui Ren Boz, și experienței lor comune, cele mai îndepărtate puncte ale universului, din care pornesc undele mai lungi ale luminii înroșite și ale altor vibrații electromagnetice, care denaturează iremediabil orice comunicație posibilă pe lungimile de undă ale Cercului, vor deveni apropiate, de să le atingi cu mîna.

Astronomii din vechime credeau că Galaxiile se împrăstie în toate părțile. Ei observau că lumina — care, plecînd de pe îndepărtatele insule stelare, parvenea la telescoapele terestre — era modificată; că oscilațiile de lumină se alungeau transformîndu-se în unde roșii*. La prima vedere, această „deplasare spre roșu” a luminii părea să arate

* Deplasarea spre roșu (efectul Doppler — Belopolski), efect observat în fizică și mai apoi în astrofizică. Acest efect constă în următoarele: cînd o sursă de lumină, de o anumită lungime de undă, se îndepărtează de noi cu o anumită viteză, la analiza spectrală a acestei lumini înregistrăm că se petrece un fenomen deosebit — pe măsură ce crește viteza sursei, se mărește și lungimea de undă a luminii. Deoarece lumina roșie este aceea care are lungimea de undă cea mai mare (în spectrul vizibil), efectul de mai sus se numește „deplasarea spre roșu”. (N. R.)

o îndepărtare a Galaxiilor de observare. Cei vechi erau însă obișnuiți să tălmăcească fenomenele mult prea direct și unilateral; de aceea au și ajuns la ipoteza unui univers care se dilată sau explodează. Curios lucru: nu i-a pus pe gânduri nici măcar faptul că cu cât mai departe se afla o Galaxie, cu atât mai mare era viteza cu care se depărta, după cum putea constata observatorul de pe Pământ. Au ajuns astfel la viteze galactice apropiate de aceea a luminii, și unii savanți au declarat că limita Universului o formează distanța de la care Galaxiile s-ar părea că au atins viteza luminii. Într-adevăr, atunci n-am mai primi de la ele nici o lumină și, așadar, n-am mai putea să le vedem vreodată. Acum însă cunoaștem cauzele înroșirii luminii răspindite de Galaxiile îndepărtate.

Ca întotdeauna în istoria științei, cauzele acestea sînt multiple. Cea mai importantă pare să fie faptul că de la insulele stelare depărtate ajunge la noi lumina iradiată de centrele lor luminoase. Acolo mase colosale de materie formează cimpuri de gravitație foarte puternică, în care vibrațiile luminii se fac mai încet, și anume prin radiații roșii de lungime mai mare. Din timpuri străvechi, astronomii au știut că lumina stelelor cu densitate foarte mare se înroșește, liniile spectrului se deplasează spre capătul cel roșu, și steaua pare că se depărtează, așa cum se întâmplă, de exemplu, cu componenta stelei duble Sirius: pitica albă — Sirius B. Cu cât Galaxia este mai departe, cu atât mai sensibilă este deplasarea spre capătul roșu al spectrului.

Pe de altă parte, a doua cauză a înroșirii luminii galactice o constituie difuzarea undelor luminoase care străbat genurile cosmice, pierzînd în acest fel o parte a energiei lor de mișcare*. Fenomenul acesta a fost acum studiat temeinic: razele roșii pot fi radiații ale unor corpuri ce se îndepărtează, după cum pot fi și „vechi“ unde de lumină obișnuită (albă), dar „obosită“ de imensa-i călătorie prin Univers.

O alungire asemănătoare a undelor are loc și pentru vibrațiile electromagnetice, care pot servi la stabilirea comunicațiilor între stele, și sînt folosite și de Marele Cerc. Acesta-i, în bună parte, motivul pentru care nu putem înțelege comunicările trimise din zona dens locuită de lângă centrul Galaxiei noastre și de pe îngrămădirile globulare, căci emisiunile sînt tulburate de acțiunea cimpurilor gravitaționale ale stelelor masive. Îngrămădirile uriașe de materie alungesc undele pe care se fac comunicările Cercului, și n-avem mijloacele necesare pentru a lupta împotriva acestui lucru dacă nu vom porni o ofensivă împotriva forței de gravitație cu ajutorul contrariului ei, după cum rezultă din matematica lui Ren Boz... Nu, acum toată această frămîntare a luat sfîrșit! Și de aceea Mwen Mas avea tot dreptul să întreprindă această experiență cum nu s-a mai văzut pe Pământ!

Ca de obicei, directorul stațiilor exterioare ieși în balconul observatorului și începu să se plimbe cu pași repezi dintr-un capăt într-altul. Ochii săi osteniți mai păstrau imaginea luminoasă a depărtatelor Galaxii, care trimiteau unde de lumină roșii, ca niște apeluri de ajutor adresate atotputernicei gândiri umane. Deodată rîse încet. Nu se îndoaia că într-un viitor apropiat, lugubrele unde roșii nu vor mai forma o piedică de neînfrînt în calea legăturilor dintre depărtatele insule stelare. Ele vor deveni supuse miinii omului, întocmai ca

* O undă luminoasă pierzînd energie se deplasează spre regiunea roșie a spectrului vizibil, deoarece undele de lumină roșie sînt cele mai puțin energice (N. R.).

valurile roșii ce scâldau trupul Ciarei Nandi la serbarea Cupelor de
 ioc, al Ciarei care-i apăruse în ipostaza fetei arămie de pe steaua
 epsilon-Tucana, obiectul visurilor sale irealizabile.

(Citiți în numărul viitor capitolul :

„INSULA UITĂRII“)

CE VOM CITI ÎN „LUNA CULTURII“

Gr. Alexandrescu	Opere, vol. I	E.S.P.L.A.
* * *	Antologia poeziei rominești, vol. I, II, III (BPT)	„
J. Popper	G. Coșbuc	„
Al. Dima	Al. Russo	„
I. Creangă (ed. Kirileanu)	Opere — Amintiri din copilărie.	„
M. Sadoveanu	Opere, vol. X	„
M. Sadoveanu	Opere, vol. XI	„
M. Sadoveanu	Baltagul (ed. festivă)	„
H. P. Bengescu	Concert de muzică de Baclă	„
Panaït Istrati	Kira Kiralina	Ed. „
L. Rebreanu	Nuvele	tineret.
M. Eminescu	Versuri alese („Cele mai fru- moase versuri“)	„
Camil Petrescu	Patul lui Procust	E.S.P.L.A.
Brătescu-Voinești	Întineric și lumină	„
I. Teodoreanu	Masa umbrelor	„
Matei Caragiale	Craii de Curte Veche	„
Nagy Istvan	Dincolo de barieră	„
Ion Pas	Trecut întunecat	„
N. D. Cocea	Vinul de viață lungă	„
Cezar Petrescu	1907, vol. I, II, III	„
Al. O. Teodoreanu	Berzele din Boureni	Ed. tineret.
Octavian Goga	Versuri	E.S.P.L.A.
D. Cazimir	Versuri	„
M. Codreanu	Sonete	„
Victor Eftimiu	Odă limbii romine	„
I. Minulescu	Versuri	„
El. Farago	Versuri	„
G. Bacovia	Poezii, ed. II	„
* * *	Antologia antimonarhică	„
N. Bălcescu	Scrieri militare alese	Ed. M.F.A.
M. Eminescu	Opere, vol. V	Ed. Acad.
* * *	Dicționarul limbii romine literare contemporane, vol. IV	„
I. Asztalos	An nou	E.S.P.L.A.
I. M. Sadoveanu	Ion Sîntu	„
Al. Sever	Regele, spionul și actorul	„
Al. Sever	Cezar Dragoman	„
I. Peltz	Max și lumea lui	„
Eusebiu Camilar	Cartea poreclelor	„
Eugen Barbu	Pe-un picior de plai	„
V. Em. Galan	Bărăganul, vol. I (BTM)	„
Marin Preda	Moromeții (BPT) reeditare	„
Zaharia Stancu	Dulăii (BPT) reeditare	„
V. Porumbacu	Lirice	„
Kiss Jenő	Versuri alese	„

		E.S.P.L.A.
A. E. Baconsky	Fluxul memoriei	
Nina Cassian	Virstele anului	"
I. Frunzetti	Poeme	"
Radu Boureanu	Umbra stelelor	"
C. Prisnea	După alungarea faraonilor	"
M. Beniuc	Meşterul Manole	"
Geo Bogza	Scrieri alese, vol. III	"
I. Pas	Zilele vieţii tale	"
Dan Deşliu	Cîntec de ruină	"
Miko Erwin	Reportaje	"
Demostene Botez	Versuri	"
Al. I. Ştefănescu	Judecata	"
George Dan	Hamalii	"
Eusebiu Camilar	Valea Albă (apărută)	"
C. Theodorescu	Un cîntec din uliţa noastră, reed.	"
M. Mancaş	Aristizza Romanescu	"
V. Bumbesţi	A. Demetriad	"
Camil Petrescu	Caragiale în vremea lui	"
S. Iosifescu	Drumuri literare	"
T. Vianu	Problemele metaforei	"
Perpessicius	Menţiuni de istoriografie în literatură	"
Eusebiu Camilar	Cărţile săgetătorului	"
Letiţia Papu	Sub arşiţa verii	"
F. Aderca	4 povestiri ciudate	"
L. Demetrius	Nuvele	"
H. Lovinescu	Hanul de la răscruce	"
P. Dumitriu	Noi şi neo-barbarii	"
O. Păscăluţă	Nuvele	"
Vitner	Firul Ariadnei	"
G. Dan	Flori de mare	Ed. tineret.
M. Vlad	Drumuri	"
Demostene Botez	Bucuria tinereţii	"
Ieronim Şerbu	Hoşul	"
F. Schuster	Dracul şi domnişoara din minăstire	"
Tr. Uba	Dincolo de pădurea vieneză	"
M. Banuş	La porţile raiului	"
M. Labiş	Lupta cu inerţia	"
M. Novicov	Poveste despre Doftana	"
Fr. Munteanu	Statuile nu sîd niciodată	"
P. Constant	Haiducii	"
Camil Petrescu	Un om între oameni, vol. III	"
N. Jianu	Drum spre cer	"
I. Istrati	Din neagra ţarină	"
Geo Bogza	Articole şi reportaje (1944-1955)	"
T. Arghezi	Tablete (1944-1955)	"
A. Mihale	Zile de luptă. Nopti înfrigate	"
M. Dragomir	Odă pămîntului meu	"
V. Tulbure	Cornul pădurarului	"
T. Constantin	La miezul nopţii va cădea o stea	"
Brunea Fox	Hîrca piratului	"
A. M. Pandrea	Hoinar prin Bucegi	"
H. Liman	Baia-Mare	"
M. Beniuc	Călătorii prin constelaţii	"
Tr. Coşovei	Dimensiuni	"
M. Bresaşu	Cîntec de leagăn al Doncăi	"

Abonamentele la revista „Știință și Tehnică” și la colecția de „Povestiri științifico-fantastice” se primesc pînă cel mai tîrziu în ziua de 23 a lunii, cu deservirea în a doua lună următoare.

Abonamentele se primesc de către difuzorii de presă din întreprinderi, instituții și de la sate, secțiile de difuzare a presei, precum și de către factorii și oficiile poștale.

APARE DE TREI ORI PE LUNA - PREȚUL 1 LEU